This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, July 21, 1998

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (2525) 1998 LIEPA-JULY 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Ne viskas priimtina

Penkiasdešimt metų į Lietuvą įvairių įtakų vėjai pūtė iš Maskvos. Tik nereikšmingi "pasigardžiavimai" kartais prasisunkdavo pro stropiai saugomas užtvaras iš Vakarų.

VĖTRUNGĖ staiga pasisuko griuvus raudonajai imperijai. Vakarai tapo laisvėjimo ir kuriamos demokratijos modeliu pradedant muzika, šukuosenomis ir "džinsais". Žvilgsniai į Vakarus lengvai peršoko visą Europą ir įsismeigė toli už Atlanto, kur žmonės naudojasi kone puse viso pasaulio gėrybių. Užtat netrukus visapusiškas pokrypis į Vakarus ir politiškai, ir psichologiškai buvo pagrįstas ir lengvai derino pavienių žmonių bei grupių nuomones ir nuotaikas. Didelių įrodinėjimų ir pastangų tautai pasisukti veidu į Vakarus nereikėjo. Beliko tvarkyti formalumus bei techniškus klausimus, kurie ir dabar dar valstybės vadovų svarstomi ir sprendžiami. Ne viskas taip ūmai plečiasi ir keičiasi kaip buvo įsivaizduota ar planuota, bet daroma pažanga jau įrašoma į pirmaeilių valstybės laimėjimų kronikas. Stropiai atliekami Europos sąjungos nurodymai, mezgami glaudesni ekonominiai, politiniai, net ir kariniai ryšiai. Vakarų investicijoms kaskart vis plačiau praveriamos durys, kas iš tikrųjų ne maža dalimi užtikrina krašto ekonominį augimą ir pastovumą. Medžiagine prasme tai labai geri dalykai. Bet ne be pagrindo pasigirsta ir kitokių balsų. Pradedama baimintis, kad su trykštančia iš Vakarų gėrybių srove nepatektų per daug srutų. Štai V. Šliūpas "Drauge" (1998.II.27), rašydamas apie vieno amerikiečio, ne lietuvio, radijo stoties nupirkimą, pastebi: "Gerai žinome, kieno rankose yra radijas, TV ir laikraščiai Amerikoje. Žinome, kokią propagandą skleidžia: pasaulinės vertės žinios išnyksta, viskas paverčiama menkaverčiais šlamštais, kad tiktai žmonės nustotų galvoti. Viskas kreipiama tik į vieną tikslą – pelną"...

KAI PASAULIS pasidarė mažas ir atviresnis, daug sunkiau išvengti svetimų įtakų, plūstančių iš visų pusių. O atsitverti ir izoliuotis vargu ar bejmanoma. Belieka pasirinkti. Kokiu pagrindu ir kas valstybėje tai turėtų daryti – klausimas turbūt sukeltų labai nevienodų nuomonių, nes jis šiaip ar taip pirmiausia yra moralinis. Idealu būtų, kad jis bent jau daugumai rūpėtų, kad būtų gyvas ir vis judinamas, kad nebūtų elgiamasi taip tartum jis sumodernėjusiame pasaulyje iš viso nebeegzistuotų. Atsiranda pareiškimų, kad pvz. Šiaurės Amerikoje moralė jau seniai "privatizuota". Požiūris į ją ar jos vertinimas paliekamas pavienių žmonių apsisprendimui. Nepatinka – neklausyk, nežiūrėk, nedaryk. Viskas pateikiama laisvam pasirinkimui. Tai didelės prekyvietės įvaizdis, kur viskuo prekiaujama, įskaitant ir žmonių dvasines vertybes. Ar tokia absoliučių laisvių sistema yra iš tikrųjų gera, pasisako teologai, sociologai, pedagogai, gydytojai. Dėl tų svarbių dalykų turėtų turėti savo nuomones ir mūsų nepriklausomos valstybės vadovai. Kas tinka Amerikai ir kitoms laisvių šalims, kuriose gyvena įvairių kultūrų bei tautų žmonės, tas gal svetima ir žalinga Lietuvai, kurios pagrindinė stiprybė yra tautos stiprybė. Tik sveika ir doroviškai stipri tauta pajėgs išlaikyti valstybingumą. Nėra rimto pagrindo manyti, kad tokio principo priėmimą reikėtų laikyti atsilikimu ar kokiu provincializmu, dėl kurio kartais jau perdėtai baiminamasi. Pasidalinimas gėrybėmis ar koks tarptautinis ekonominių bei politinių ryšių užmezgimas ir jų stiprinimas neturėtų būti įgyjamas tautos dorovinio nuosmukio kaina. Budėti, kad taip neatsitiktų, reikia ne tik valstybės vadovams, bet ir visiems kitiems, kuriems ne vistiek, kokia bus tauta bei priaugančioji jos karta. Į tą budėjimą ypač turėtų įsijungti ideologinės jaunimo organizacijos bei tikinčiųjų bendruomenės. **Č.S.**

Šv. Jono Krikštytojo šventovė, tarnavusi lietuviams katalikams nuo 1928 iki 1974 metų, kai parapijos centras buvo perkeltas į Mississaugos Anapilį ir ten pastatyta nauja šventovė, pavadinta Lietuvos kankinių vardu. Senoji šventovė atiteko korėjiečiams ir ispanams. Šiais metais LK parapija minės 70 metų sukaktį rugsėjo 27 d.

Lietuva didžiųjų galybių žaidime

Buvusio Amerikos prezidento Carter'io patarėjo mintys apie globalinę politiką ir Baltijos valstybių vietą būsimoje Europoje

JUOZAS VITĖNAS

Sovietų Sąjungai sugriuvus, JAV-bės tapo ne tik vienintelė globalinė jėga, bet ir pirma ne Azijos valstybė, vyraujanti visame Eurazijos žemyne nuo Madrido iki Vladivostoko. Jo vakarinė dalis – Europa yra galinga politinė ir ekonominė jėga, bet ir Azijos šalių pajėgumas didėja. Todėl JAV-bėms tenka derinti šių šalių interesus kaip politinei tarpininkei ir užtikrinti, kad Azijoje neiškiltų vyraujanti priešinga valstybė. Tokiu būdu Eurazija yra ta didžioji šachmatų lenta, kurioje vyksta kova dėl globalinio pirmavimo.

Amerikos politiką šiame žaidime bando suformuluoti Zbigniew Brzezinski, buvęs prez. Carter'io patarėjas, savo knygoje "The Grand Chessboard". Joje jis rašo, kad šiuo metu JAV-bėms tenka žaisti mažiausiai su penkiais geostrateginiais partneriais – Prancūzija, Vokietija, Rusija, Kinija ir Indija bei penkiais geopolitiniais veiksniais – Ukraina, Azerbaidžanu, Pietų Korėja, Turkija ir Iranu. Čia nepriskaitoma D. Britanija, Japonija ir Indonezija, nors jos yra svarbios šalys. Lietuvos vardo šių žaidėjų tarpe nėra, bet Baltijos valstybės minimos ryšium su bendra Europos būkle.

Europa Amerikai yra tiktai geopolitinis prietiltis į Aziją. Todėl jai svarbu, kad Europa būtų vieninga. Tačiau tikros "europietiškos" Europos nėra. Yra tik vizija, tikslas, bet ne tikrovė. Svarbus faktas, kad Vakarų Europa ir dabar Rytų Europa yra Amerikos protektorate. Tačiau vadovaujančios Vakarų Europos valstybės – Prancūzija ir Vokietija yra įsipareigojusios sukurti ir apibrėžti, kas tikrai būtų Europa.

Čia iškyla jautrus klausimas dėl Baltijos valstybių ir galbūt dėl Ukrainos vietos geografinėje Europos apimtyje bei dėl Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) ir Europos sąjungos ribų. Tą klausimą būtų lengva išspręsti, jei Rusija glaudžiau sietųsi su Europa. Tačiau Rusijos politikai, kurių dauguma yra buvę sovietų pareigūnai, siekia specialaus vaidmens politikoje, – pajungti Maskvai nepriklausomybę gavusias buvusias sovietines respublikas.

Pagrindinis Amerikos rūpestis – kaip sukurti Europą, kuri būtų paremta Prancūzijos ir Vokietijos bendradarbiavimu bei liktų susijusi su JAV-bėmis. Kadangi nei Prancūzija, nei Vokietija pačios nėra pakankamai stiprios sukurti Europą ir išspręsti nesutarimus su Rusija dėl Europos geografinės apimties, JAV, ypač su Vokietija, turi apibrėžti Europą ir išspręsti Rusijai jautrų klausimą dėl Baltijos valstybių statuso Europos sudėtyje.

Svarbiausias JAV siekis Europoje yra ilgalaikis vaidmuo. Kad Europa liktų "Euro-Atlantic" erdvėje, yra būtinas ŠAS plėtimas. Europinė Amerikos politika būtų neįmanoma, jei ŠAS plėtimas sustotų ar įstrigtų, nes tai sugriautų pasitikėjimą Amerikos vadovybe, demoralizuotų centro europiečius ir galėtų atgaivinti Rusijos geopolitinius siekius Vidurio Europoje. Amerikai tai reikštų ne tik sritinį, bet ir globalinį pralaimėjimą.

Dėl to pagrindinė nuostata dėl Europos plėtimo turi būti: jokia valstybė, neįeinanti į transatlantinę sąrangą, neturi teisės priešintis bet kurios Europos valstybės priėmimui į Europos sąjungą bei ŠAS ar iš anksto jas atmesti. Baltijos valstybės turi žinoti: jos gali tapti pilnateisėmis abiejų organizacijų narėmis, jų suverenumui negali būti grasinama nepalietus besiplečiančios Europos ir jos amerikinio partnerio interesų.

Taip pat labai svarbu, kad bet kokie saugumo užtikrinimai Rusijai, priimant į ŠAS nariais Vidurio Europos šalis, būtų tikrai abipusiai. Suvaržymai įvesti ŠAS karinius dalinius ar įrengti branduolinius ginklus naujų ŠAS valstybių žemėse gali būti svarbus veiksnys, raminantis teisėtus Rusijos nuogąstavimus. Tačiau tai turi būti suderinta su Rusijos užtikrinimu demilitarizuoti Karaliaučiaus sritį bei apriboti karinius dalinius, esančius netoli naujų ŠAS narių sienų.

Brzezinski netiki ilgalaikiu JAV pirmavimu pasaulyje, nes ilgainiui globalinės politikos sutelkimas į vienos vyraujančios valstybės rankas tampa nepriimtinas. Dėl to JAV bus ne tik pirmoji, bet ir tikrai paskutinė globalinė jėga.

KANADOS ĮVYKIAI

Krizė smukdo dolerį

Kanados dolerio vertė, palyginus su JAV doleriu, praeitą savaitę dar daugiau krito ir pasiekė naują žemos vertės rekordą. Ministeris pirmininkas Jean Chretien, paprašytas komentuoti, užtikrino, kad tai Japonijos, antros didumu ekonominės jėgos pasaulyje, ir bendrai visos Azijos srities finansinės krizės pasėka: investitoriai masiškai superka JAV dolerius. Kanados doleris laikąsis neblogai prieš kitų svarbių valstybių piniginius vienetus, todėl belieka tik laukti tos krizės sušvelnėjimo. Jei Kanados bankas mėgintų kelti palūkanų lygį, kuris paprastai būna derinamas su JAV lygiais, būtų pakenkta valstybės biudžetui (brangiau kainuotų valstybinės skolos finansavimas), ekonominės gerovės vystymuisi ir pakiltų bedarbė.

Kanados raudonasis kryžius ruošiasi perduoti kraujo rinkimo, analizės ir sandėliavimo darbą naujai agentūrai. Tuo užsibaigs jo 59 metų veikla toje srityje. 133 milijonai dolerių, gauti už visos aparatūros perdavimą šiai agentūrai, padengus apie 30 milijonų dolerių skolų, bus įdėti į specialų fondą nukentėjusiems nuo užteršto kraujo perpylimo apmokėti. Naujai agentūrai, pasivadinusiai Canadian Blood Services, dideles sumas turės skirti federacinė ir provincijų valdžios (numatoma, apie 150 milijonų), kol ji pasiruoš tinkamai tvarkyti surinktą kraują pagal naujai nustatytas taisykles. Tuo pačiu metu Raudonasis kryžius paskelbė teisinę bankroto būklę, kad galėtų išgelbėti savo kitų skyrių veiklą, kaip pagalbos teikimą nukentėjusiems nuo gamtos nelaimių. Raudonasis kryžius, kaip ir federacinė bei provincinės sveikatos ministerijos, buvo pripažintas kaltu už netinkamą kraujo taršos analizę prieš aptarnaujant krauju ligoninių pacientus.

Sieros priemaišų lygis benzine šiuo metu svarstomas federacinės specialios komisijos ir naftos valymo bendrovių posėdžiuose. Federacinė gamtosaugos ministerija norėtų įstatymais garantuoti švaresnį benziną artimiausiu laiku. Bet naftos valymo bendrovės teigia, kad 23 Kanados naftos rafinerijų patobulinimui reikėtų 1.8 bilijonų dolerių ir trejų metų, jei norima sieros priemaišas sumažinti iki 30 ppm (dalių viename milijone). Tuo atveju benzino kainą reikėtų pakelti puse cento už litrą. Jeigu federacinis įstatymas sustotų prie 150 ppm lygio, rafinerijų patobulinimas tekainuotų apie 0.5 bilijono dolerių ir būtų greičiau užbaigtas. Sieros priemaišos kenkia žmonių sveikatai, nes automobilių išmetamas sieros dvideginis ore virsta sieros rūgštimi ir įkvėptas žaloja plaučius. Apskaičiuojama, kad švaresnis benzinas sutaupytų sveikatos ministerijoms 5.4 bilijono dolerių per porą dešimtmečių.

(Nukelta į 6 psl)

Savaitė Lietuvoje

JAV investicijos

Eltos pranešimu (1998.VII. 10), JAV sekretorės pavaduotojas Stuart Eizenstat lankėsi Vilniuje ir liepos 10 d. susitiko su Lietuvos prezidentu V. Adamkumi. Tarėsi ekonominio bendradarbiavimo, žydų bendruomenės turto grąžinimo bei Lietuvos santykių su kaimyninėmis valstybėmis klausimais. Svečias teigiamai įvertino Lietuvos pastangas siekiant ekonominių reformų, pasakė, kad JAV domisi investicijomis į Lietuvą, tiki, kad bendrovės "Williams International" investicijos į Lietuvos naftos pramonę gali paskatinti ir kitas didesnes JAV firmas pasekti tuo pavyzdžiu. Sekretorės pavaduotojas taipgi pabrėžė, kad Vašingtonas remia Lietuvos siekį tapti Pasaulinės prekybos organizacijos nare.

Lėšos krašto gynybai

Valstybės gynimo taryba sįūlo vyriausybei iki 2001 metų padidinti išlaidas gynybai iki 2% bendro vidaus produkto. Siūlymas svarstytas š.m. liepos 9 d. posėdyje, kuriame dalyvavo ir pagal pareigas tarybai priklausantys seimo pirm. V. Landsbergis, ministeris pirmininkas G. Vagnorius, krašto apgsaugos ministeris Č. Stankevičius, kariuomenės vadas generolas mjr. J. Andriškevičius ir kiti pareigūnai. Tarybai vadovauja prezidentas. Be kitų saugumo reikalų, svarstytas ir diplomatinių atstovybių užsienyje apsaugos klausimas, praneša ELTA.

Nelengvos derybos

Per kelerius metus į aklavietę patekęs Lietuvos ir Latvijos jūros sienos klausimas vėl buvo svarstytas š.m. liepos 10 d. Latvijos Siguldos miestelyje, kuriame susitiko Lietuvos ministeris pirmininkas G. Vagnorius su Latvijos ministeriu pirmininku G. Krastu. Pokalbiams pasibaigus, pastarasis žurnalistams pareiškė, kad klausimas nebuvo išspręstas. Tačiau pridūrė, kad susitarta toliau tartis vyriausybių lygiu. Abiem pusėm bus įteikti darbo grupių siūlymai, kaip tą sunkųjį klausimą spręsti. (BNS)

Tarėsi prekybos ministeriai

Baltijos jūros regiono valstybių prekybos ministeriai susitiko Vilniuje š.m. liepos 9-10 d.d. ir tarėsi smulkaus ir vidutinio verslo klausimais. Dalyvavo Danijos, Estijos, Islandijos, Suomijos, Vokietijos, Latvijos, Norvegijos, Švedijos, Lenkijos ir Lietuvos atstovai bei Karaliaučiaus ir Sankt Peterburgo sričių vicegubernatoriai. Svarstyti gana sudėtingi klausimai: valstybių parama verslams, pasirengimas tarptautinei konkurencijai, koordinavimas, plėtra, kliūtys prekybai bei investicijoms. Atskirų šalių pasitarimuose Lietuvos ūkio ministeris V. Babilius tarėsi su Vokietijos ir Latvijos delegacijomis. Paskelbtas bendras pareiškimas, kad iki 2000 metų valstybėse būtų palengvinta sienų kirtimo procedūra, kuri šiuo metu esanti per lėta ir per brangi. **"LA" inf.**

Parduotos akcijos

Vilniuje š.m. liepos 7 d. pasirašyta sutartis dėl valstybei priklausančių 60% bendrovės "Lietuvos telekomas" akcijų pardavimo švedams ir suomiams, kurių bendrovės "Telia AB" ir "Sonera OY" po sutarties pasirašymo į Lietuvos banko sąskaitą pervedė 510 milijonų JAV dolerių. Laikinoji švedų ir suomių sudaryta partnerystė (konsorciumas) "Amber Teleholdings AS", laimėjusi viešą "Lietuvos telekomo" privatizavimo konkursą, įsipareigojo per dvejus metus investuoti į "Lietuvos telekomą" dar 221 milijoną JAV dolerių. Taipgi Lietuvos vyriausybei yra pasiūlyta per artimiausius trejus metus papildomai gauti 90 milijonų JAV dolerių, jei ji atitikamai padės "Telekomui". (ELTA)

Į Vokietiją be vizų

Eltos pranešimu, Vokietijos užsienio reikalų ministeris Klaus Kinkel, susitikęs liepos 15 d. Vilniuje su Lietuvos prezidentu V. Adamkumi, pareiškė, kad dar šiemet gali būti pasirašyta bevizio režimo sutartis tarp Lietuvos ir Vokietijos. Taipgi pridūrė pageidavimą, kad Lietuva pasirašytų pabėgėlių grąžinimo sutartis su Rusija ir Gudija, norėtų užsitikrinti, kad žmonės, perėję sieną iš Lietuvos į Vokietiją, sugrįš atgal. Bet tai nesanti sąlyga pasirašyti numatomą bevizio režimo sutartį.

Lito kursas

Eltos pranešimu, Lietuvos banko valdybos pirmininkas R. Šarkinas š.m. birželio 24 d. pareiškė, kad dabartinis lito ir JAV dolerio santykis išliksiąs maždaug iki kitų metų vidurio. Po to numatoma lito kursą sieti su JAV dolerio ir naujojo Europos pinigo euro kursais. Baigiami rengti ir nauji banknotai. Netrukus pasirodys vieno, dviejų ir penkių litų monetos. Nuo lito įvedimo (1993.VI.25) Lietuvos bankinė sistema, R. Šarkino teigimu, sustiprėjusi.

Valstybės diena

Vilniuje š.m. liepos 6 d. iškilmingai paminėta Mindaugo karūnavimo – Valstybės diena. Arkikatedroje Mišias aukojo arkivyskups metropolitas A. J. Bačkis. Nepriklausomybės aikštėje vykusiose iškilmėse pristatytos Lietuvos miestų ir miestelių vėliavos, apdovanoti gražiausių sodybų šeimininkai. Or-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje

Ne viskas priimtina
Viskuo prekiaujama, įskaitant ir žmonių dvasines vertybes
Lietuva didžiųjų galybių žaidime
Globalinės politikos sutelkimas į vienos valstybės rankas nepriimtinas
Naujas pavasaris Lietuvoje I
Pasiruošimas 2000 metų jubiliejui gali būti tik Šv. Dvasioje
Jaunųjų rusų tėvynė – Lietuva
Kaip galvoja Lietuvos lenkiškų mokyklų absolventai?
Seinijos lietuvių dainos ir giesmės
Kalėdodamas jis klausinėjo, ar nenorėtų lietuviškai giedoti?
Kultūrinis imperializmas Amerikoje
Televizijos elitas yra nematoma kultūros ministerija
Sukaktuvinis mokyklos metraštis
Toronto Maironio mokykla palieka ilgalaikius pėdsakus
Atgarsiai iš Europos sąjungos
Juo daugiau susipažįstama, juo didesnės problemos

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $42, pusmetinė – $21, rėmėjo – $52, garbės – $62. Oro paštu į užjūrius – $135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. **Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)** is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $42.00, supporter $52.00, honorary $62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RAŠO BELGIJOS ŽURNALISTAS

Estų valstybė ant antirusiško pagrindo

"Rusai yra didesni nusikaltėliai negu estai. Rusija kenčia pokolonijinę įtampą. Maskvai nemalonu, kad mes turime ekonominį pranašumą. Dešimtmečiais jie čia veždavo savo nusikaltėlius ir dabar bando mus šantažuoti. Estija – kaip ankščiau Australija. Rusų nusikaltėliai, paleisti iš kalėjimo, atsikraustydavo į Estiją. Jie nieko neveikia, mes gi dirbame"

FRANK SCHLOMER, Talinas

Tai nėra plepalas baltietiškoje kavinėje, bet rimtas Henriko Ilves pareiškimas grupei Belgijos žurnalistų. Ilves yra Estijos Užsienio reikalų ministeris, neseniai įsteigęs naują "Tautos partiją". Esą jis per sekančius rinkimus turės didelį pasisekimą.

Jis atrodo savim pasitikintis: gera apranga, modernūs akiniai, spalvingas kaspinukas (vietoj kaklaraiščio) ir puikus amerikietiškas akcentas. Ilves yra vyras, kuris turi estus vesti į Europos sąjungą ir yra įstojimo egzaminus išlaikęs. Dideliam lietuvių ir latvių nepasitenkinimui, kuriem lieka laukti iki 2003 metų, kad galėtų prisijungti.

Šiaurinė Baltijos respublika rašo savo ekonominio pranašavimo istoriją. Infliacija, paskelbus nepriklausomybę, buvo 50%, o dabar svyruoja apie 11%. Nedarbas tik 7% (daugiausia tarp rusų). Ekonominiai ryšiai su Vakarų Europa kasdien stiprėja. Ypač Suomija, kuriai tarp Helsinkio ir Talino tėra 80 km jūros juosta, labai rėmė Estijos priėmimą į ES. Pinigų turintys estai vyksta į Suomiją atostogų, bet ne į Rusiją. Rusai kaltinami už viską, kas bloga. Jei rusams 1945 metai yra išsilaisvinimas iš fašizmo, estams – tautinės tragedijos data. Šimtai tūkstančių buvo Stalino deportuoti ar nužudyti. 56% dabartinių gyventojų per tą sovietmetį neteko šeimos narių.

Revanšas yra žodis, ant kurio atkurta nepriklausomybė 1991 metais. Estai turi simbolį, kuris vadinasi Paldinski. Tai vienas iš tų uždarų miestų, į kurį buvo uždrausta įeiti, išskyrus 50,000 karių (rusų), kurie ten gyveno. "Net estų komunistų partijos šefui buvo neleidžiama įeiti ten" – sako dabartinis meras Jaan Mölder, chirurgas.

Raudonoji armija po nepriklausomybės paskelbimo pasitraukė ir paliko Paldinski kaip vaiduoklių miestą, kuris atrodo tarytum būtų bombarduotas. Namai ir gyvenami pastatai yra sunaikinti: sanitariniai įrengimai, net elektros kabeliai yra iš sienų ištraukti, liuteronų šventovė sovietmečiu buvo baras ir viduje viskas sunaikinta. Viskas atrodo lyg karo filmui sukti dekoracija.

Vakarų žinovai rado, kad radiacija ten yra daug didesnė negu kitur Estijoj. Paieškoję rado nuostabų radinį: požeminę bazę atominiams povandeniniams laivams, kuriuos sovietai paliko rūdyti. Milžiniški naftos tankai yra prakiurę ir bjauri alyva sunkiasi į pogrindį. Jaan Mölder: "Žmonės gali sau žibalą semti kibirais, čia geriau negu Texas". Estai palieka Paldinski tokį, koks jis yra (visas pasaulis gali pamatyti kokie yra rusai). Tai stiprina jų tautinius jausmus ir pateisina seną rusifikaciją. Praeitis ir susiskaldymas (trečdalis 1.5 milijono gyventojų yra rusai) yra sunki hipoteka jaunai Estijos valstybei.

Bendradarbiavimas nėra lengvas, bet bandoma įtemptus tarpetninius santykius pagerinti. Joy studija pasienio miestely Valga yra pavyzdys. Tai teatro ir šokių grupė rusų ir estų vaikams, kurių vadovė Marina Jerjomina sako: "Tai yra unikumas Estijoj, kurioje neįmanoma, kad vaikai įvairių tautybių kartu ką nors veiktų".

Šis bandymas yra globojamas Belgijos Karaliaus Bodonin'o draugijos, taip pat ir dvikalbė radijo stotis "New Radio Initiative Group" Taline. Žiniasklaida Estijoje yra visai atskyrusi, bet ši stotis yra jungtinis estų ir rusų žurnalistų bandymas.

"Sasja" Aleksandr Zuckerman sako: "Rusai nežiūri estų televizijos ir neklauso jų radijo; estai taip pat. Berlyno siena nugriauta, bet čia ji yra žmonių galvose. Galbūt su radijo bangomis galėsime tą sieną pralaužti".

Vertė **Z.T.**

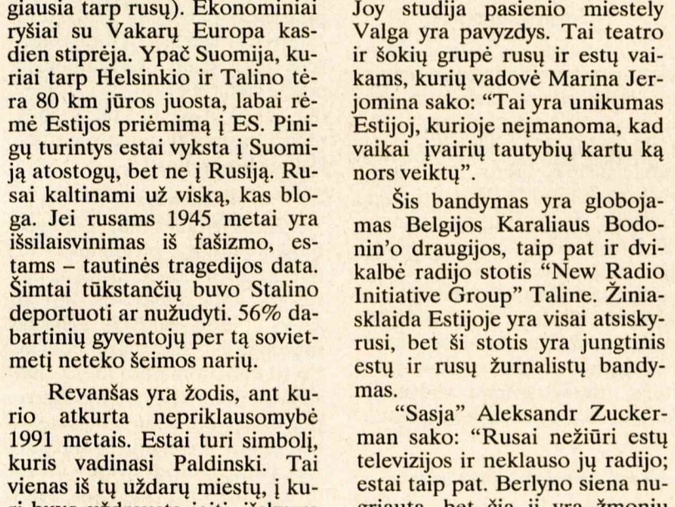

Ši nuotrauka buvo įdėta Belgijos laikraštyje "De Morgen" 1998.V.25. Joje matyti karinis paradas valstybinėje šventėje Taline

MIELAI MAMYTEI
AtA
ONAI GRIGARAVIČIENEI
mirus,
jos dukrą REGINĄ STABAČINSKIENĘ, ilgametę choristę, jos šeimą, seseris bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia –
Prisikėlimo parapijos choras

"Gyvieji akmenys" atlieka giesmes misijinėje konferencijoje Kaune; žemiau – misijinių konferencijų veikėjai: (iš kairės) R. Martin iš JAV, P. Herbeck iš JAV, vysk. F. MacDonald iš Kanados, vysk. J. Boruta, SJ, V. Kolyčius iš Kanados, P. Williamson iš JAV

Naujas pavasaris Lietuvoje I

Misijinės kelionės įspūdžiai, patirti besidarbuojant Lietuvoje su JAV ir Kanados veikėjais

VINCAS KOLYČIUS

Ši mano kelionė iš Kanados į Lietuvą po nepriklausomybės atgavimo jau buvo šeštoji ir kartu pati įspūdingiausia. Grįžau ne tik su savo asmenišku sustiprintu tikėjimu, bet ir su tikėjimu, kad į Lietuvą ateina naujas pavasaris, Šv. Dvasia pradeda veikti žmonių širdyse, ir visa tai veda į dvasinį krašto atgimimą.

Pirmoji savaitė, nuo 1998 m. gegužės 12 iki 17 d. buvo skirta masinėms konferencijoms "Ką Dvasia kalba Bažnyčiai". Pagrindinis konferencijų organizatorius buvo katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys" ir taip pat Lietuvos vyskupų konferencija. Į Lietuvą šiai savaitei atvyko iš JAV Atsinaujinimo tarnybos (Renewal Ministries) įsteigėjas ir direktorius Ralph Martin, su juo kartu buvo misijų koordinatorius Peter Herbeck, Peter Williamson ir vyskupas iš Kanados, Newfoundland provincijos MacDonald. Kartu su jais dalyvavo grupė amerikiečių – užtariamosios maldos tarnyba.

Vyskupų įsijungimas

Buvo džiugu, kad šį kartą į tuos renginius įsijungė ir visokiais būdais rėmė Lietuvos vyskupai. Kadangi konferencijos vyko Vilniuje, Šiauliuose ir Kaune (3 dienas), tai tik tų vyskupijų vadovai įsijungė į tuos renginius. Prieš konferencijas atskirai susitikom su vysk. Boruta Vilniuje, vysk. E. Bartuliu Šiauliuose, arkivyskupu S. Tamkevičium ir vysk. R. Norvila Kaune. Tuose susitikimuose vyskupai atsakinėjo į R. Martin klausimus apie katalikų padėtį Lietuvoje ir taip pat domėjosi "Renewal Ministries" veikla, dėkodami, kad jie savo lėšomis atvyko į Lietuvą ir net padengė konferencijų išlaidas visuose 3 miestuose. Susidarė per 60,000 litų.

Šiauliuose ir Kaune vyskupai taip pat sušaukė savo vyskupijų kunigus, kuriems kalbėjo vysk. F. MacDonald, R. Martin ir V. Kolyčius. Ypač gausus kunigų būrys buvo Kaune. Po susirinkimo visiems buvo paruošti pietūs, kurių metu buvo galima su kunigais pasikalbėti.

Gegužės 13 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje įvyko spaudos konferencija, kurioje buvo kalbama apie konferencijos temą "Ką Dvasia kalba Bažnyčiai". Arkivysk. S. Tamkevičius žurnalistams pristatė Atsinaujinimo tarnybos narių grupę iš JAV ir Kanados. Arkivyskupas pažymėjo, kad mūsų dienomis, nepaisant sekuliarizacijos tempo, žmonės ieško tikro dvasingumo. Kartais labai apmaudu, kai ieškoma dvasingumo šaltinių ten, kur juos sunku rasti, arba dar blogiau, kai ieškodami Dievo šviesos susivilioja klaidingomis idėjomis. Arkivyskupas sakė, kad konferencijos ir "Ką Dvasia kalba Bažnyčiai" metu turėsime puikią galimybę atsigerti dvasinio vandens iš sekuliarizuoto pasaulio nesužalotų šaltinių.

Konferencijos

Gegužės 13 d., 18.30 v., konferencija prasidėjo Vilniaus jaunimo teatre, dalyvaujant Vilniaus arkivyskupui A. J. Bačkiui. Prisirinko pilnutinė salė, kuri jau nesutalpino visų atvykusių. Daugelis stovėjo takuose ir glaudėsi prie sienų. Arkiv. A. J. Bačkis ilgesniame atidarymo žodyje pakartojo popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius, kad "pasiruošimas 2000 metų jubiliejui gali būti tik Šv. Dvasioje". Arkivyskupas nuogąstavo, kad 2000 m. jubiliejui sekuliarizuotas pasaulis pradeda ruoštis labiau negu krikščionys. Jau ruošiamasi visokiems baliams, net ir pati Roma labiau susirūpinusi atvykstančiais turistais, taiso kelius, puošia miestą. Mūsų tikslas turėtų būti ruošimasis leidžiant Šv. Dvasiai liepsnoti mūsų širdyse. Arkivyskupas baigė sakydamas: "Jūs esate Bažnyčia, jūs esate Kristaus Kūnas, aš sveikinu, aš kviečius jus kurti ir tarnauti, kad mūsų Bažnyčia nebūtų tokia liūdna. Ji laukia jūsų džiaugsmo!"

Po Ralph Martin kalbos buvo meldžiamasi su žmonėmis, kurie to norėjo. Gegužės 14 d. vykome į Šiaulius. Pirmiausia aplankėm Kryžių kalną, katedroje dalyvavome Mišiose, o vakare įvyko pagrindinė konferencija, į kurią vėl prisirinko pilna salė. Visiems atsisėsti nebeužteko vietos. Vysk. E. Bartulis, atidarydamas konferenciją, džiaugėsi sakydamas: "Evangelija kalba apie naująją Jeruzalę. Aš tikiu, kad ja bus ir Šiauliai! Ir tarsi Taboro viršukalnėje galėsime pasakyti: Viešpatie, gera mums čia būti."

Pagrindiniai renginiai

Pats "stipriausias žygis" buvo nukreiptas į Kauną: čia konferencija vyko nuo penktadienio vakaro, visą šeštadienį, nuo 10 v.r. iki sekmadienio popietės. Atsakydamas į žurnalistų klausimą, arkivysk. S. Tamkevičius apibūdino priežastis, lėmusias pagrindinių konferencijos renginių sutelkimą Kaune.

Pagrindiniai šios konferencijos organizatoriai buvo "Gyvieji akmenys". Į Kauną nesunku nuvykti žmonėms iš visos Lietuvos. Be to, taip buvo prisimintas Šv. Tėvo vizitas Lietuvoje, nes prieš penkerius metus popiežius aukojo Mišias Santakoje ir jo pamokslas buvo skirtas Šv. Dvasiai. Arkivyskupas kvietė visus atsiversti Šv. Dvasios veikmei, sakydamas: nesvarbu, kas esate, kunigai, vyskupai, pareigūnai. Dievas kalba ir mažutėliams.

Konferencija vyko sporto patalpose. Dalyvavo 3000 dalyvių iš visos Lietuvos. Du trečdaliai dalyvių buvo jaunimas. Įdomu buvo stebėti atvykstančius mažus autobusus, iš kurių išlipdavo tik jaunuoliai žemiau 30 metų. Su jais pasitaikydavo vienas kitas kunigas, nors jų nebuvo daug. Paklausiau vieną kunigą, iš kur jis atvyko. Jis atsakė: "Iš Žygaičių". Žinojau, kad tas miestelis yra Žemaitijos užkampyje ir mano sekantis klausimas buvo, kodėl jis atvyko. Jo atsakymas buvo labai reikšmingas: "Atvykau parsivežti malkų ugniai kurti".

Konferencijoje per tas 3 dienas buvo gvildenamos šios temos: "Ką Šv. Dvasia kalba Bažnyčiai", "Paklusnumas Šv. Dvasiai", "Jonas Paulius II ir 2000 metų jubiliejus", "Šv. Dvasia ir laisvė", "Pateptieji šventąja Dvasia", ir "Šv. Dvasia ir viltis". Tarp paskaitų "Gyvieji akmenys" giedojo giesmes ir vadovavo šlovinimui. Per visas pertraukas būriai žmonių eidavo pas atvykusius iš JAV ir Kanados, prašydami maldų. Buvo meldžiamasi su žmonėmis iki vidurnakčio.

Trukdymai

Buvo ir savotiškų trukdymų. Kaune pasirodė keli šėtono garbintojai-satanistai ir bandė kelti triukšmą. Viena mergaitė palindo po scena ir pradėjo ją iš apačios daužyti. Keli vyrai negalėjo jos sulaikyti. Tada jie pradėjo melstis, kartu su vienu kunigu, įsakydami šėtonui iš jos išeiti. Amerikiečiai angliškai mel-

(Nukelta į 3-čią psl.)

MYLIMAM VYRUI, TĖTEI IR TĖVUKUI
AtA
JONUI DIDŽBALIUI
iškeliavus amžinybėn,
žmoną ZITĄ, sūnus – JONĄ, VINCĄ, STASĮ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

S. J. Andruliai
A. Birgelienė
E. Draudvilienė
E. P. Lukavičiai
S. L. Olekai
M. P. Žymantai ir dukra Danutė

SPAUDOS BALSAI

Jaunųjų rusų tėvynė – Lietuva

Vilniuje leidžiamas rusų laikraštis "Litovskij Kurier" š.m. birželio 19-25 d. laidoje rašo: "Prabėgo metai ir aistros atvėso. Dešimčiai metų praslinkus maži okupantų vaikai tapo rusiškų mokyklų absolventais. Jų 120 parašė anoniminius rašinius tema 'Tėvynė'. 98% autorių savo tėvyne laiko Lietuvą. 1995 m. taip galvojo 79% rusiškų mokyklų absolventų. Jaunuoliai ir merginos laiko Lietuvą savo tėvyne dėl šių priežasčių: 'aš čia gimiau', 'čia gyvena mano giminės ir draugai', 'moku valstybinę kalbą', 'mėgstu Lietuvos gamtą', 'įsisavinau lietuvių papročius ir tradicijas', 'tik čia jaučiuosi esąs namuose'.

Būdinga, kad apie 90% rašinių autorių nepalietė savo rašiniuose istorinės tėvynės temos, apie ją negalvojo ir jai nejaučia jokios nostalgijos. Tik keli parašė: 'Lietuva mano tėvynė, nes čia gimiau, tačiau mano dvasinė tėvynė yra Rusija. Aš didžiuosi tuo, kad esu rusas, kad Rusija yra didelių galimybių kraštas, kad joje gyvena darbštūs, gabūs žmonės' ir pan.

Šį reiškinį, atrodo, galima paaiškinti tuo, kad nei šeima, nei mokykla, nei pati istorinė tėvynė neskiria reikiamo dėmesio, kad priauganti karta būtų mokoma mylėti ir gerbti savo protėvių žemę. O juk anksčiau, kur tik likimas būtų rusą nubloškęs, jis žinojo, kad turi savo vietą – karštai mylimą tėvynę. Ir taip didelė dalis rusakalbio Respublikos jaunimo laiko Lietuvą savo tėvyne ir planuoja praleisti čia visą savo gyvenimą".

Įdomu, kaip galvoja Lietuvos lenkiškų mokyklų absolventai?

Prezidentas Adamkus pas lenkus

Š.m. liepos 1 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Šalčininkuose ir kalbėjosi su lenkų organizacijų bei savivaldybės atstovais. Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. liepos 3-5 d. laidoje rašo:

"Tai buvo pirmas ir todėl, galima sakyti, istorinis Lietuvos valdžios šefo ir lenkų organizacijų atstovų susitikimas" – pasakė Lenkijos spaudos agentūrai Šalčininkų rajono, kuriame gyvena 90% lenkų, meras J. Rybak.

– Pasakėme prezidentui, kad administracinė reforma, numatanyra skubotai paruošta – pasakė Rybak. (...) Žemės grąžinimas yra viena iš aštriausių Vilniaus srities lenkų problemų. Visoje Lietuvoje 40-50% savininkų atgavo savo žemes, o Vilniaus srityje tik 15%. Šalčininkų rajone tik 14% žemės grąžinta savininkams. Pasak Šalčininkų mero, šis vėlavimas vyksta todėl, kad apskrities valdžia, kuri turi savo žinioje žemę, yra per daug atitrūkusi nuo savo teritorijos ir iškelia biurokratines kliūtis. Meras reikalauja, kad žemių tvarkymas priklausytų savivaldybėms. (...)

Prezidentas pažadėjo ginti tautinių mažumų teises. Jis pabrėžė norįs, jog Lietuvoje susidarytų atvira visuomenė, kurios neatskiriama dalimi būtų lenkai. 300,000 lenkų mažuma sudaro 7% Lietuvos gyventojų. (...)

Pakeliui į Šalčininkus prezidentą sveikino Butrimonių kaimo gyventojai, užtikrindami savo lojalumą Lietuvos valstybei. 'Norime, kad Lietuvos valstybė irgi mumis pasitikėtų ir elgtųsi su mumis neblogiau, kaip su lietuviais – sakė prezidentui kaimo gyventojai. Butrimonių šventovėje Adamkų šiltai pasveikino tikintieji kartu su kun. J. Dombrowskiu".

1936 m. arkiv. R. Jalbžykovskis panaikino lietuviškas pamaldas Butrimonių Šv. arkangelo Mykolo šventovėje. Nuo to laiko ir dabar ten jų nėra. Šiltai Adamkų sveikinęs šios parapijos klebonas nėra toks "šiltas" vietiniams lietuviams – neleidžia lietuviams melstis jų gimtąja kalba.

Nors lenkų veikėjai skelbia, kad Lietuvoje yra 300,000 arba 7% lenkų, tačiau 1996 m. seimo rinkimuose jų partija neperžengė 5% slenksčio. Gavo vos 2.98% balsų ir pagal sąrašą negavo nė vieno atstovo į Lietuvos seimą. Tikrą Lietuvos lenkų skaičių parodys 1999 m. žadamas visuotinis gyventojų surašymas.

Prezidento galios

Klausia mėnesinis Vokietijos žurnalas "Osteuropa" š.m. gegužės laidoje ir bando į šį klausimą atsakyti: "Sunku sutikti su nuomone, kad prezidento pareigos yra tik simbolinės. A. Brazauskas, apskritai paėmus, buvo silpnas prezidentas, bet tai nereiškia, kad

(Nukelta į 4-tą psl.)

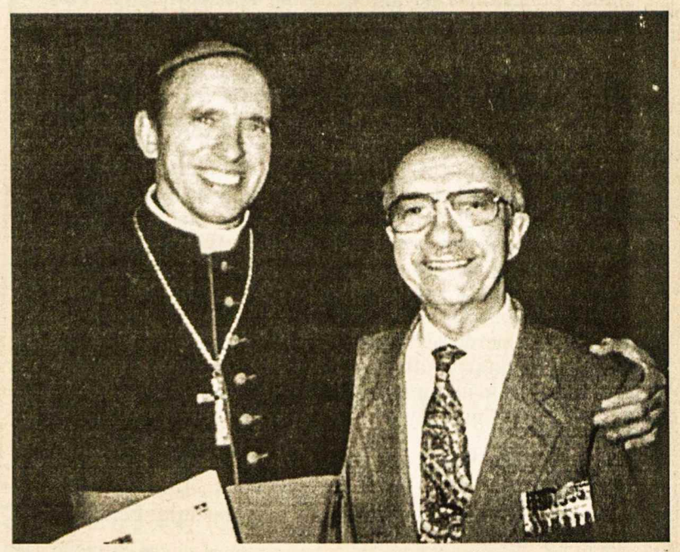

Misijinių konferencijų skatintojai Lietuvoje – Šiaulių vyskupas E. BARTULIS ir kanadietis V. KOLYČIUS

AtA
JONUI DIDŽBALIUI
mirus,
žmoną ZITĄ, sūnus su šeimomis bei visus gimines nuoširdžiai užjaučia –
Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris

BRANGIAI MAMYTEI-MOČIUTEI
a.a. ONAI GRIGARAVIČIENEI
baigus žemišką kelionę,
šią liūdesio valandą nuoširdi ir gili užuojauta dukroms – REGINAI STABAČINSKIENEI, GENUTEI BUDRECKIENEI, BIRUTEI KONČIENEI ir jų šeimoms –

V. E. Baleišos
P. Butėnas
L. Dargienė
M. Lietuvninkienė
A. Genčiuvienė
A. K. Poviloniai
V. Siminkevičienė
V. B. Palilioniai
B. P. Sapliai

Kai vaikai dainuoja apie duoną

Lietuvoje yra daugiau kaip 500 labdaringų organizacijų, o mokyklose vaikai alpsta

ANTANINA GARMUTĖ

Ankstų birželio rytmetį, žydint liepoms ir atlėgus karščiams, važiavau į minėjimą vienoje iš pakaunės mokyklų – į Mažąsias Lapes. Lūkuriuojant autobuso, radijas piktinosi, kad iš 550-ties labdaringų organizacijų veiklos nesimato ataskaitų, kur sunaudojamos milijoninės vertės labdaros.

Žiniasklaida neužsimerkė prieš faktus. Mokslo metai ėjo į pabaigą. Baigėsi ir egzaminai. Jauki senutėlė mokykla, pastatyta dar pagal "smetoninį" projektą (kaip ir karo sudegintoji mano tėviškėje Piliuonoje) tūnojo tarp medžių ant aukšto Neries kranto. Su vietos klebonu, dėstančiu tikybą, ir buvusia tremtine-mokytoja Marija žvalgėmės po vaizdingas apylinkes: medžių guote skendi maža šventovė su kapinėmis, toliau – buvęs ministerio Merkio dvaras, Lietuvoje žinoma televizijos stotis. Gražioje Neries atšlaitėje klebonas norėtų matyti turistinius-sportinius slidžių kelius. Kur bepažvelgsi, miela, malonu akiai mūsų Tėvynėje.

Nedidukę mokyklos salę užpildė daugiausia jaunesnių klasių mokiniai. Jie buvo susikaupę, dėmesingi. Matėsi, dalyvauja tie, kuriem įdomi mūsų praeitis. Tremtis. Kovų už laisvę aidai. Gyvoji istorija. Pasakojo buvę partizanai, tremtiniai. Apie tikrąjį badą Sibire: tremtinių vaikai, pakylėdami vienas kito, pasiekė aukštai padėtą druską, motinos parsineštą kaip atlygį už darbą ir ją išlaižė... Gavo lupti. Plukdė rąstus. Kirto medžius.

...O scenoje, prie padėto rąsto, šios mokyklos mokiniai, suklaupę, giliai įsijautę dainavo tremtinių dainas apie duoną ir tėvynę. Atliko vaidinimą. Viskas – nuoširdu, tikra, nemeluota. Net mums, suaugusiems, biro ašaros. Ypač regint, kaip alpsta vaikai... Štai nusviro viena mergaitė. Kita. Kodėl? – išsigandau. "Tai nuo karščio" – paaiškino mokytoja. Nors tvankumo nesijautė. Kai vaikai dainuoja apie duoną, sąmonėn skverbiasi negeros mintys... Ar jiems užtenka tos "kasdienės duonos", kurią maldose prisimename?

Jauna mokytoja – istorikė Auksė Augustinavičiūtė, su kuria kartu grįžome miestan, daug ką atskleidė. Jų mokiniai esą ypatingi, specifiniai... Mat čia patys neturtingiausi Kauno apylinkių žmonės gyvena. Tik apie 15% vaikų turi abu tėvus. Čia – didysis Kauno sąvartynas! Jame rausiasi šiukšlynų vaikai... Bet ar galima juos taip vaidinti? Juk nuo mirties gelbstisi! Ir kasmet vaikai meta mokyklą, išeina "dirbti į sąvartyną"...

– Jei ne mūsų atkakli direktorė Leonora Sudikienė, – sako Auksė, – neturėtume mokinių. O ji eina, prašo, ragina vaikus: "Dar pasimokykit! Dar šviesesni būkit! Spėsit į sąvartyną..." Dalis vaikų paklauso, sugrįžta mokyklon.

– O kaip jų maitinimas? – teiraujuosi.

– Mokykloje dukart per dieną maitinam. Nes dauguma namuose lieka nevalgę.

– Kas finansuoja tą maitinimą? Labdarą gaunate?

– Ne... Direktorė išprašo, išmaldauja iš rajono mero, jautraus žmogaus, iš seniūno. Taip ir verčiamės.

– Argi tai išeitis?

– Tokia išeitis, – sako Auksė. – Bet ką daryt? Ir aš čia dirbu laikinai. Gaunu vos 300 litų, kaip jauna specialistė. Kiek žmogus gali būti tėvų išlaikomas...

...O tėviškės laukai pasitiko vasarą. Ir anų vaikučių laukė vasara sąvartyne. Vis prisimenu jų nevaikiškai rimtas, gilias akis. Santūrius Kauno apskrities Mažųjų Lapių pagrindinės mokyklos mokytojus, rūpestingąją direktorę Leonorą Sudikienę ir darbščiąją, patriotiškai nusiteikusią bibliotekos vedėją Redą.

Geros Jums kloties kilniame tautos ateities dvasinio ugdymo darbe!

Punsko parapijos choras, atšventęs šimto metų veiklos sukaktį 1998 metų birželio 29 dieną

Seinijos lietuvių dainos ir giesmės

Punsko parapijos choro šimto metų sukaktis • Lietuviškos pamaldos Seinų bazilikoje su svečiais iš Kauno • Dainų šventė prie Galadusio ežero – Lietuvos pašonėje

ŽIVILĖ MAKAUSKIENĖ, Punskas

"Bažnyčios chorui 100 metų" – skelbia Punsko šventovėje įmūryta paminklinė lenta, kuri buvo pašventinta š.m. birželio 29 d. Tą dieną Punsko parapijoje buvo šv. Petro ir Povilo atlaidai. Bet šį kartą čia suplaukė daugiau žmonių nei paprastai per atlaidus.

Pasveikinti garbingo sukaktuvininko atvyko atstovai iš kaimyninių parapijų: Sangrūdos, Marijampolės, Seinų, Suvalkų, Žagarių. Iš Toronto specialiai ta proga atvykęs kun. Edis Putrimas atnašavo Mišias kartu su kaimyninių parapijų kunigais ir Punsko klebonu kun. Ježy Maceku.

Kun. E. Putrimas Punsko parapijoje lankėsi ne pirmą kartą. Jo pažintis su šiuo kraštu ir jo žmonėmis tęsiasi nuo 1980 m., kai dar kaip studentas pirmą kartą atvyko į Seinų-Punsko žemę. Nuo to laiko jis daug kartų lankėsi pas Lenkijos lietuvius: Seinuose drąsino kovojančius dėl lietuviškų pamaldų sugrąžinimo, stiprino katalikišką ir tautinę Punsko ir Seinų lietuvių jaunimo dvasią.

Nueitas kelias

Trumpam sugrįžkime į 1898 m. Kaip ir visoje Lenkijos karalystės teritorijoje, taip ir Punske vyskupai neleido lietuviams melstis gimtąja kalba. Paprasti kaimo žmonės, nemokėdami lenkiškai, nesuprasdavo nei maldų, nei giesmių turinio. Gal todėl tuometiniam Punsko parapijos klebonui kunigui Simonui Norkui kilo mintis įteisinti lietuvišką giesmę šioje šventovėje. Kalėdodamas jis klausinėjo žmones, ar jie nenorėtų šventovėje lietuviškai giedoti. Tokia mintis susilaukė pritarimo. Klebonas paragino vikarą, taip pat lietuvį kunigą Žemaitį, suburti parapijos chorą. Kun. Žemaičio pastangomis jau po kelių mėnesių per 1898 m. Velykas Punsko šventovėje suskambėjo vyskupo Antano Baranausko giesmė "Linksma diena mums prašvito".

Nuo tos dienos iki šių laikų su neilgomis pertraukomis dėl karų ar įvairių okupacijų Punsko šventovėje choras lietuviškai garbina Dievą. Jis atliko taip pat didžiulį kultūrinį ir tautinį darbą: kai kuriais istoriniais laikotarpiais buvo vienintelė tribūna, iš kurios skambėjo lietuvių kalba.

Punsko parapijos choro nuopelnai Seinų-Punsko kraštui buvo iškelti ir pamoksle ir vėliau, kai pasibaigus Mišioms šventoriuje vyko tolesni renginiai. Punsko chorą sveikino Marijampolės rajono meras Jonas Vaičiulis, Sangrūdos, Marijampolės, Seinų parapijų chorai ir Punsko valsčiaus šeimininkai bei Lenkijos lietuvių organizacijų vadovai. Įvyko trumpas visų atvykusių chorų pasirodymas, pasibaigęs bendra svečių, šeimininkų ir visų šventoriuje susirinkusių atlikta giesme "Graži tu, mano brangi Tėvyne".

Svečiai Seinuose

Po II pasaulinio karo, 1946 m. buvo panaikintos lietuviškos pamaldos Seinų bazilikoje. Trisdešimt septynerius metus truko šios parapijos lietuvių kova dėl lietuviškų pamaldų sugrąžinimo. Jų bei laisvame pasaulyje gyvenančių tautiečių pastangomis, popiežiaus Jono Pauliaus II dėka, 1983 m. lietuvių kalba sugrįžo į Seinų šventovę. Nuo to laiko ji čia skamba kiekvieną sekmadienį bei švenčių dienomis, nors būdavo ir problemų.

Birželio 28 d. Seinų lietuvius aplankė garbingi svečiai: kun. Ričardas Mikutavičius su nuostabiu sakralinės muzikos choru "Cantate" iš Kauno ir kun. Edis Putrimas iš Toronto. "Kiekviena religija turi savo šventas vietas. Jas turi ir kiekviena tauta. Lietuviams tokia šventa vieta yra Seinai ir ši bazilika, kurios požemiuose ilsisi vysk. Antanas Baranauskas" – per pamokslą kalbėjo kun. Ričardas Mikutavičius. Jis dėkojo šio krašto lietuviams, kad nepaisydami įvairių sunkumų išlaikė savo tikėjimą ir savo kalbą. Kun. Edis Putrimas pasveikino seiniečius vyskupo Pauliaus Baltakio vardu.

Iškilmingą Mišių nuotaiką sustiprino puikus sakralinės muzikos choras "Cantate" iš Kauno. Kaip sakė seiniečiai, tokių gražių iškilmių ir tokio nuostabaus giedojimo čia seniai nebuvo.

Dainų šventė

Vakare Burbiškių kaime prie Galadusio ežero įvyko kasmetinis lietuviškų sambūrių pasirodymas, vadinamas sąskrydžiu. Šis renginys visuomet sutraukia minias žmonių. Pirmasis sąskrydis įvyko 1959 m. Klevų kaime, prieš karą garsėjusiame lietuviška veikla. Ant Klevų kaimo piliakalnio sąskrydžiai buvo organizuojami dar keletą metų, o nuo 1965 m. renginys buvo perkeltas į Burbiškių kaimą, prie Galadusio ežero. Tuomet ši vieta buvo simbolinė: kitoje Galadusio ežero pusėje buvo okupuota Lietuva. Sovietinės kariuomenės saugoma, spygliuota viela atitverta siena skyrė gimines, šeimas, kaimynus. Ežero bangomis į anapus plaukė Lenkijos lietuvių atliekamos dainos, kuriose skambėjo Tėvynės ilgesys.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę sąskrydžiuose pradėjo dalyvauti ir Lietuvos chorai, dainininkai, šokėjai, neišskiriant nė "Lietuvos" sambūrio ir Veronikos Povilionienės. Šį birželio vakarą, šalia Lenkijos lietuvių sambūrių, pasirodė ir saviveiklininkai iš Kelmės. Bet daugiausia buvo plojama sakralinės muzikos chorui "Cantate" iš Kauno, kuris kartu su Punsko kultūros namų choru "Dzūkija" atliko keletą dainų. Kun. Ričardas Mikutavičius įteikė simbolines dovanas: lietuviškos duonos ir lietuvišką sūrį.

– Ačiū Jums, kad pasiryžote atsistoti giedant "Graži tu, mano brangi Tėvyne" – į šimtus susirinkusiųjų kreipėsi kun. Ričardas Mikutavičius. Jis palinkėjo, kad susirinkusieji ant šio kranto dar ilgai su tokia pat didele meile žvelgtų į krantą anapus ežero.

Pradžioje turėjo tik idėją

Poeto Prano Vaičaičio draugijos leidinio kultūros žurnalo "Suvalkija" pusantrų metų leidybos sukaktis

STASYS ILGŪNAS, Marijampolė

Keista šiemet vasara... Neseniai nukrito kaštonų žiedų karūnos, o jau svaigiai pražydo liepos... Gamta skuba gyventi. Ir mes skubame į XXI-ąjį šimtmetį.

Birželio 19 d. Marijampolės P. Kriaučiūno bibliotekos salėje buvo minima "Suvalkijos" žurnalo pusantrų metų leidimo sukaktis.

Atvyko daug garbingų svečių, žurnalistų, jauno leidinio bendradarbių, miesto inteligentų.

Renginį pradėjo "Suvalkijos" redaktorius Zenius Šileris Nijolės Masteikaitės eilėmis:

Tai tu man davei tokį didelį dangų
Kur maldos ir žvaigždės į lygumas krinta,
Kur motinų žodžiai dar žydi po langu,
Ir svaigsta siela, gerumu apdalinta.

Pirmasis sveikinimo žodį tarė vysk. Juozas Žemaitis. Esą "Suvalkijos" žurnalas pasirinko teisingą kryptį, visuomenei atskleisdamas šio krašto praeities puslapius. Visi, kurie domisi mūsų srities praeitimi, žurnale atranda naudingų ir įdomių žinių, iš senelių, protėvių gyvenimo, jų kultūrinės veiklos, nuopelnų Lietuvai. Vyskupas padėkojo redaktoriui už pasiaukojimą garsinant mūsų krašto šviesuolius...

Marijampolės apskr. viršininkas Kostas Jankauskas palinkėjo žurnalui "nemirti, plėtoti kultūrinę veiklą..." Z. Šileris susirinkusius supažindino su svečiu iš Čikagos Ed. Šulaičiu, pasveikino jį su 70-čio amžiaus sukaktimi, įteikė "Suvalkiečio" korespondento pažymėjimą. Ed. Šulaitis (gimęs Kybartuose) Suvalkiją paliko prieš 54 metus. Jis yra tarptautinės žurnalistų sąjungos narys ir Lietuvos žurnalistų sąjungos narys. Jis redaktoriui įteikė simbolinę dovaną savo ir žmonos Jūratės vardu. (J. Šulaitienė – marijampolietė).

Zanavykų sostinės Šakių miesto meras P. Vencas trumpai drūtai pažadėjo, kiek leis išgalės, žurnalą paremti lėšomis. Dėkojo už leidinyje spausdinamus straipsnius.

Svečias iš Vilniaus, Alb. Vaičiūnas pasakė: "Šitas kraštas jau prieš 100 metų švietė visai Lietuvai. Bolševikų laikais Suvalkija buvo lyg ir pritilusi. Caro laikais Užnemunė savotiškai buvo lyg ir atskirta nuo Lietuvos. Tai, matyt, ir padarė, kad šis kraštas sužibėjo mūsų kultūroje..." Jis taip pat padėkojo Z. Šilerio broliui Valdui, kurio leidykloje "Ramona" leidžiamas šis žurnalas.

Bronius Raguotis "Lietuvos žurnalistų patriarchas" ilgokai kalbėjo apie šio žurnalo reikšmę visos Lietuvos mastu ir perdavė linkėjimus nuo Vilniaus suvalkiečių – prof. Dumčiaus, prof. Česnio, seimo pirm. pavaduotojo Arv. Vidžiūno.

Savaitraščio "Dienovidis" redaktorė Aldona Žemaitytė "išeivė iš Suvalkijos" puikiai suprato Z. Šilerio atliktą "titanišką darbą" leidžiant šį žurnalą. Ji sakė: "Jam reikėjo didelės patriotinės drąsos. Jis pradėjo šį darbą, turėdamas tik idėją, kurią įgyvendino".

Buvęs tarp svečių poetas kun. Juozas Barkauskas kalbėjo apie žurnalo skleidžiamą regionų kultūros vienybės sampratą. "Suvalkija" vienijanti mūsų tautą. Suvalkijos kraštas kultūrine ir patriotine prasme esąs daugiausia nusipelnęs Lietuvai.

Redaktorių sveikino ir svečiai iš Klaipėdos.

Pabaigoje išgirdome koncertą. Solistai iš Vilniaus – R. Žemaitienė ir St. Gudaitis, akomponuojant komp. V. Bagdonui, atliko keletą liaudies dainų ir giesmę "Ave Maria".

Pasibaigus programai, iškilmė pražydo padėkos gėlėmis ir plojimais. Redaktorius visiems įteikė po naujausią "Suvalkijos" egzempliorių. (Susidomėjusiems tautiečiams redakcijos adresas: "Suvalkija", Vytauto g. 32, 4520 Marijampolė)

● Didvyriška mūsų istorija... ne imperializmu, ne militarizmu, ne jėgos siekimu ir ne ginklo garbinimu, o tik narsiu savo laisvės gynimu.
DR. J. GIRNIUS

Atminimo lenta, įmūryta Punsko šventovėje, parapijos choro 100 metų sukakčiai pažymėti

Naujas pavasaris Lietuvoje I

(Atkelta iš 2-ro psl.)

dėsi, sakydami "Come out", o ji vyriškų balsu lietuviškai kartojo: "Neišeisiu". Po kiek laiko ji nurimo, pradėjo šypsotis, veidas pasikeitė ir pradėjo kartoti Jėzaus vardą. Pakvietė Jėzų į savo širdį, nusivilko savo marškinius – "t-shirt" su šėtono ženklais ir numetė juos ant žemės. Vienas amerikietis nusivilko savo marškinius su užrašu: "Jesus is Love" ir atidavė jai. Ji buvo visiškai išlaisvinta. Viskas – kaip Jėzaus laikais. Jis yra gyvas ir šiandien!

Baigminės pamaldos

Konferencija baigėsi sekmadienį po pietų Mišiomis Santakoje. Pamokslą pasakė arkivysk. S. Tamkevičius. Mišių pabaigoje buvo į orą paleistas būrys balandžių, simbolizuojančių Šv. Dvasią, kuri sklinda visoje Lietuvoje. Reikia džiaugtis, kad visų konferencijų metu dalyvavo mūsų ganytojai-vyskupai. Rengėjai buvo ne tik "Gyvieji akmenys", bet ir Lietuvos vyskupų konferencijos 2000 metų jubiliejaus komitetas, taip pat JAV katalikų Atsinaujinimo tarnyba. R. Martin pabrėžė: "Ateina naujas pavasaris krikščionybei. Jeigu būsime klusnūs šventajai Dvasiai, išvysime tą naująjį pavasarį Lietuvoje".

Ši konferencija buvo tikrai reikšminga ne tik paskiriems jos dalyviams, bet ir bendruomenėms, maldos grupėms ir pan. Tikėkimės, kad jų vaisius pajus ir Lietuvos visuomenė.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kestrui grojant atžygiavusius dalyvius į S. Daukanto aikštę šventės proga pasveikino prezidentas V. Adamkus, skelbia ELTA. Be to, buvo apdovanoti Lietuvai nusipelnę asmenys: JAV gyvenančiam laisvės kovotojui M. Naujokaičiui įteiktas Vyčio kryžiaus 3 l. ordinas, JAV LB pirm. R. Narušienei – DLK Gedimino 2 l. ordinas, PLB atstovui G. Žemkalniui, buvusiam VDU rektoriui dr. A. Avižieniui, JAV LB veikėjai B. Jasaitienei, išeivijos darbuotojams dr. P. Kisieliui, dr. A. Razmai, R. Nemickui – DLK Gedimino 3 l. ordinai. Iš viso ta proga ordinais bei medaliais apdovanota 80 asmenų.

Svarstymas iš naujo

Lietuvos prezidentui V. Adamkui nepasirašius įstatymo, apribojančio buvusių KGB tarnautojų įsidarbinimo galimybes, neeilinėje seimo sesijoje liepos 15 d. pradėta svarstyti šį įstatymą iš naujo. Seimo pirmininkas V. Landsbergis pareiškė, kad prezidentas įstatymo iš esmės neatmeta, jis tik turįs kai kurių abejonių. Manoma, kad prezidento siūlymas seimui kreiptis tuo reikalu į Konstitucinį teismą, yra diskutuotinas, nors seimo nariai visai neseniai buvo nubalsavę, kad įstatymas konstitucijai neprieštarauja. LDDP frakcijos narys Povilas Gylys teigia, kad įstatymas prieštarauja ne tik konstitucijai, bet ir Žmogaus teisių konvencijai, praneša ELTA.

Paleistas šmeižikas

Valerijus Ivanovas, buvęs prosovietinės organizacijos "Jedinstvo" vadas, atlikęs teismo skirtą vienerių metų bausmę Alytaus griežtojo režimo darbų stovykloje už Sausio 13-tosios aukų apšmeižimą, liepos 15 d. paleistas į laisvę. Ankstesnis siūlymas jį deportuoti į Rusiją buvo nesėkmingas. Dabartinis vidaus reikalų ministeris St. Šedbaras tuo reikalu pareiškė, kad "bausti antrą kartą būtų neteisinga". Paleistasis bus stebimas, ir jei vėl nusižengtų Lietuvos įstatymams, galima būtų pagalvoti apie deportavimą. V. Ivanovas, 51 metų amžiaus, Maskvoje išleisdinęs knygą "Lietuviškas kalėjimas", dėjosi Lietuvos rusų gynėju. Rusijos piliečių Lietuvoje dr-jos "Rossija" organizacinis komitetas 1996 m. pabaigoje paskelbė viešą pareiškimą, kad V. Ivanovas neturėjo ir neturi nieko bendro su krašte veikiančiom rusų organizacijom. (BNS) **Snk.**

Procesija Punsko parapijos šventoriuje per Šv. Petro ir Povilo atlaidus. Nuotraukoje šventinė vėliava su Punsko herbu

PADĖKA

AtA

ALEKSANDRAS JUCYS

mirė 1998 m. liepos 5 d. Toronte, palaidotas liepos 8 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams – Liudui Januškai, OFM, už maldas laidotuvių koplyčioje, klebonui Augustinui Simanavičiui, OFM, Pijui Šarpnickui, OFM, L. Januškai, OFM, už gedulines Mišias, aukotas Prisikėlimo parapijos šventovėje, Eugenijui Jurgučiui, OFM, už apeigas ir maldas kapinėse, ir visiems jiems už velionies lankymą jo ilgos ligos metu.

Liekame labai dėkingi muz. Danguolei Radtkienei už vargonavimą ir giedojimą Mišių metu, vaikaičiui Edvardui už jautrius atsisveikinimo žodžius laidotuvių koplyčioje, Lietuvių Namų moterų būrelio pirmininkei Valentinai Balsienei ir Lietuvių Namų veikėjui Teodorui Stanuliui už atsisveikinimą kapinėse.

Ačiū karsto nešėjams – Edvardui Lynn, Edvardui Benečiui, Pauliui Sukauskui, Vytautui Miniotai, Gailiui Senkui ir Tomui A. Senkevičiui.

Nuoširdi padėka visiems, kurie užprašė Mišias, atsiuntė gėlių, aukojo "Kovai su vėžio liga Lietuvoje", pareiškė užuojautas žodžiu bei raštu.

Dėkojame aukų rinkėjoms – Monikai Povilaitienei ir Danutei Keršienei; pietus paruošusiems Genutei Kobelskienei ir Vyt. Birštonui. Ypatingas ačiū Sofijai Styrienei už Palangos smėlį ir gintarėlius, kuriais laidotuvių dalyviai papuošė velionies karstą. Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie lankė velionį jo ligos metu ir dalyvavo laidotuvėse. Labai ačiū draugėms ir LN moterų būrelio narėms už laidotuvių pietums parūpintus pyragus –

žmona Ada ir šeima

SPAUSTUVĖ
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PIRMOJI PASVALIO VĖLIAVA

Pasvalyje pašventinta pirmoji šio miesto vėliava jo istorijoje. Heraldikos komisijai rekomendavus, Pasvalio vėliavą išsiuvinėjo vilnietė tautodailininkė Irena Vabalienė. Ji yra pasiuvusi ir Vilniaus universiteto vėliavą, išaudusi didžiulius gobelenus, puošiančius kultūros ministeriją.

TILTAS PER ŠEŠUPĘ

Lietuvos vyriausybės potvarkiu tiltui per Šešupę Vilkaviškio rajono Slabaduose buvo suteiktas pasižymėjusio tiltų statybos inž. Prano Stanaičio (1869-1936) vardas. Jis taipgi buvo ir žymus visuomenininkas.

TVARKO KAPINES

Pakruojiečiai, vadovaudamiesi šūkiu "Mirusiajam — ramybė ir pagarba", pradėjo tvarkyti kapines Morakalnio vietovėje, kur yra palaidota apie 500 I D. kare žuvusių vokiečių karių. Spėjama, kad tarp jų gali būti ir rusų. Remiantis istoriniais šaltiniais, žemės tom kapinėm yra parūpinusi baronų von Ropų šeima.

TILTAS PER ŠEŠUPĘ

Marijampolės savivaldybė po keliolikos metų diskusijų patvirtino tilto per Šešupę pastatymą ir jo prieigų įrengimą. Lengviesiems automobiliams skirtas tiltas sujungs Marijampolės Mokolų ir Degučių mikrorajonus prie centrinės rajono ligoninės. Tilto projektą tikimasi paruošti dar šiais metais. Jo pastatymas kainuos puspenkto milijono litų.

VOKIEČIŲ KAULAI GARAŽE

Alytaus miesto centre, statant degalinę, pernai vasarą buvo atkastos aštuonios žmonių kaukolės su kitų kūno dalių kaulais. Prie vienos kaukolės buvo rastas vokiškas plieninis šalmas. Kiti rasti daiktai taipgi liudija, kad ten žuvo ar buvo sušaudyti aštuoni vokiečių kariai. Jų kaulai buvo sudėti į maišus ir atgabenti policijos nuovadon. Policija tuos maišus su kaulais padėjo savo garaže ir užmiršo. Tik dabar jie buvo atrasti jau antrą kartą. Šį sykį juos iš policijos pasiėmė kultūros ministerijos pareigūnai, įsipareigoję palaidoti Alytuje steigiamose naujose karių kapinėse.

BULVIŲ TRAŠKUČIAI

Naują norvegišką bulvių traškučių (potato chips?) gamybos liniją Švenčionėliuose įrengė didžioji Norvegijos bendrovė ORKLA. Jai priklausančių maisto gamyklos įmonių, be pačios Norvegijos, yra Malezijoje, Danijoje ir Lietuvoje. Švenčionėliuose pagaminti bulvių traškučiai platinami ne tik Lietuvoje, bet ir Rusijoje.

VOKIEČIŲ AUKA GIRULIAM

Vokietijos Bremeno verslininkai metinės Kukshaveno tautodailininkų mugės loterijoje sutelkto pusšešto tūkstančio markių čekį atsiuntė Girulių kūdikių namų labdaros reikalams. Namų vyr. gydytoja Irena Genytė, pasinaudodama šia dovana, pirmiausia žada nupirkti ilgai lauktas medicinines kūdikių svarstykles.

POLICININKAI ANT DVIRAČIŲ

Kauno policininkus, patruliuojančius naujuose gyvenamuose rajonuose, bandoma užsodinti ant dviračių. Bandomajam laikotarpiui už septyniolika šimtų litų yra nupirkti du "Panteros" dviračiai, pagaminti "Baltic-Vairas" įmonės Šiauliuose, turintys gerą paklausą ir užsienyje. Jais patruliuojantys policininkai pasikeisdami važinėja Šilainių ir Kalniečių rajonuose, o naktimis – Laisvės alėjoje ir senamiestyje.

PRAMOGŲ MIESTELIS

Kaune ties Sargėnais Vokietijos bendrovė "D. Werner Pfeifer" įrengs didžiulį prekybos ir pramogų miestelį, užimsiantį 16 hektarų plotą. Jame bus didžiulės parduotuvės, kavinės, viešbutis, krepšinio salė, teniso aikštelės bei kiti objektai. Miestelio įrengimas kainuos apie 220 milijonų litų. Tai bus didžiausia užsienio investicija į Kauną šiais metais.

NUMESTAS POETO BIUSTAS

Pasipiktinimą Biržuose sukėlė kažkieno pikta ranka, nukreipta prieš jų krašto "Aušros" laikų poetą ir vertėją Stasį Dagilį (1843-1915). Jo atminimui buvo pastatytas paminklinis biustas prie Biržų evangelikų šventovės. Dabar tas biustas po vienos nakties buvo rastas nuplėštas nuo pakylos ir numestas ant žemės, o vietoj jo ant pakylos buvo padėtas didelis gabalas molio. Kaimynai tą naktį toje vietoje girdėjo triukšmaujantį ir geriantį Biržų jaunimą, o rytą rado išmuštus langus ir ištryptus daržus. "Aušroje" rašiusio Biržų poeto Stasio Dagilio biustą policija užkėlė ant pakylos.

V. Kst.

Los Angeles ateitininkų šventėje buvo pagerbta poetė DANA MICKUTĖ-MITKIENĖ

Iš tėviškės laiškų

Pasiilgau jūsų gerų laiškų, paguodžiančių ir raminančių žodžių. Tai geriau nei vaistai, kada būna sunku ir jokia vaistinė nepadeda. Kur dingote? Juk dar nuo vasario negaunu laiško. Aš parašiau vasario 19 ir nuo tos dienos neturiu jokios žinutės iš jūsų. Tiesa, balandžio 7 d. gavau iš Vilniaus 3 knygutes "Amžini vasariai" O. B. Audronės. Skambinau į leidyklą, deja, ten nieko nesužinojau apie jus. Matyt tarpininkai viską atlieka. Tai ne anos storosios "Egzodo rašytojų" gavimas, kai redaktorė buvo tokia maloni ir viską paaiškino paskambinus, dargi padėkojo už tai. Taip ir gyvenu, tikėdamasi, kad parašysite. Kiekvieną dieną su ilgesiu laukiu laiškanešės, deja, ji vis man laiško neatneša. Taigi gyvenu amžino laukimo apsėsta, tikėdamasi, kad kuri nors diena vis prašviesės.

Ačiū už "Amžinus vasarius". Leidėjų taip sugrūstas eilėraščių tekstas – po kelis į kiekvieną puslapį. O juk eilėraščiai įprasta tik po vieną, bet kokie iš širdies plaukiantys posmai. (Gal dabartinė mūsų leidyba popierių šitaip taupė, sukišdama po kelis į puslapį). Ačiū už tuos širdies žodžius posmuose. Be jūsų leidimo padovanojau vieną knygą labai gerai savo pažįstamai Nemunaityje. Ji irgi rašo eilėraščius. Buvau ją pasikvietusi į mūsų mokyklą. Visiems labai patiko susitikimas su ja. Kitas dvi knygeles laikau. Aišku, vieną sau pasiliksiu, o kam kitą paskirti? Lauksiu jūsų laiško.

Čia šiandien (ir visur Lietuvoje) Joninės, o lietus pas mus taip pila, kaip iš kibiro. Ir šalta, ir žvarbus vėjas nuo ežero pučia. O prieš porą savaičių buvo tokie karščiai, kad tik kambaryje galėjau tūnot ir džiaugtis, kad už šilimą nereikės mokėti. Taip jau yra – juokingai nejuokinga. Parašykite nors kelis žodelius, jei daug negalite, nes aš jų labai pasiilgau. Viso gero! Jūsų **Zina**

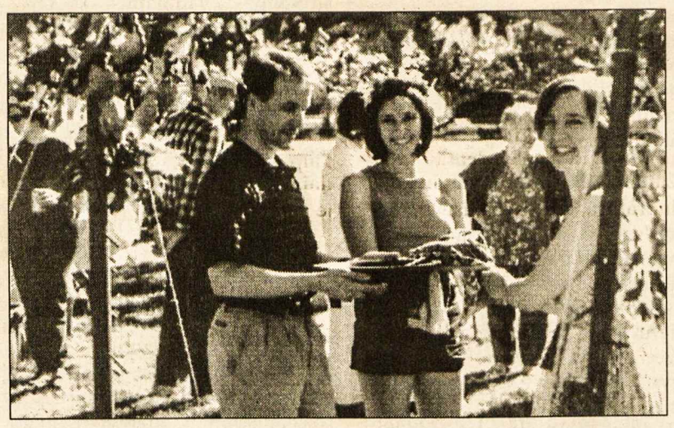

Britų Kolumbijos lietuviai 1998 m. birželio 20 d. šventė Rasos/šv. Jono vakarą "Deas Island Nature Reserve" parke. Nuotraukoje A. Venclovas ir B. Abromaitytė-Verch pasitinka atvykstančius, dešinėje A. Berneckaitė

Nuotr. M. Evans

Vancouver, BC

"RŪTA", Britų Kolumbijos naujienos, vol.1, nr.2, 1998 m. vasara – tai tenai gyvenančių lietuvių žiniaraštis, šešiuose puslapiuose pateikiantis žinučių lietuvių ir anglų kalbomis.

Rašoma apie gegužės 3 d. įvykusį Motinos dienos minėjimą, į kurį susirinko daugiau kaip 60 įvairaus amžiaus asmenų. Kalbėjo KLB Vankuverio apylinkės vicepirmininkas V. Kaulius. Koncertinėje dalyje paskambinta pianinu, padeklamuota, padainuota. Minėjimas baigtas vaišėmis.

Pirmininkė M. Račienė gegužės 10 d. lankėsi Seattle, WA ir su dukra buvo priimta tenykščių Bendruomenės veikėjų p.p. Petkų. Zita Petkuvienė kvietė Vankuverio lietuvius atvykt į lietuviškus renginius.

Žiniaraštyje prisimenama sportinė veikla: I-oji Lietuvos tautinė olimpiada 1938 m. liepos 17-31 d.d., I-sios Pasaulio lietuvių sportinės žaidynės Toronte 1978 m. birželio 27 – liepos 2 d.d., II-sios Čikagoje ir III-čiosios Australijoje. Išspausdinti ir kiti vietinės veiklos pranešimai, į anglų kalbą išversti kai kurių lietuvių poetų eilėraščiai.

JONINIŲ ŠVENTEI, kuri įvyko birželio 20 d., buvo parinkta Lietuvos gamtą primenanti vieta. Atvykstantieji turėjo eiti pro ąžuolinius vartus, kur juos sveikino Alg. Venclovas ir B. Abromaitytė-Verch, vėliau lietuviškai ir angliškai papasakojusi apie paparčio žiedą ir senovės lietuvių papročius. Apie Joninių šventes Lietuvoje kalbėjo L. Macijauskienė. Pasportavę visi būrėsi prie žvakių "lauželio", nes dėl gaisrų tikro laužo draudžiama uždegti. Programoje M. Račytė paskambino kanklėmis, J. Namikas grojo gitara ir dainavo. Mėtėm vainikus ant vienašakio medžio, šokinėjom per "laužą", J. Namikui grojant gitara žygiavom mišku. Dalyvavo apie 30 asmenų. Tikimės, kad kitais metais susirinks daugiau.

B.Abr.

London, Ont.

KLEBONAS KUN. K. KAKNEVIČIUS grįžo iš viešnagės Lietuvoje su daugybe įspūdžių. Turėdamas daug giminių klebonas jau šeštą kartą lankėsi tėvynėje. Jį pavadavo visada čia mielai laukiamas svečias, buvęs Šiluvos Marijos parapijos kebonas prel. J. Staškus iš Mississaugos.

METINĖ PENSININKŲ IŠKYLA į gamtą buvo surengta A. ir J. Aušrotų sodyboje. Ant atviros ugnies kepamų maltinukų kvapas sklido po visą sodą. Abu jaunieji Aušrotai – Kristina Young ir Ričardas – ėjo "šefų" pareigas – virė, kepė ir labai nuoširdžiai lepino susirinkusius pensininkus bei kitus svečius. Lieka jie šeimininkams ir rengėjams dėkingi už šią iškylą.

A.a. VIKTORAS ESKIS, Onos Švilpienės brolis, gyvenęs ir miręs St. Paul, Min. (JAV), buvo atvežtas ir birželio 24 d. palaidotas šalia anksčiau mirusios motinos Šv. Petro kapinėse, kur laidotuvių apeigas atliko klebonas kun. K. Kaknevičius, dalyvaujant gausiam būriui tautiečių.

Viktorija St.

Jaunųjų rusų...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

kiti prezidentai seks jo pavyzdžiu ir bus pasmerkti nesėkmingai kovai su seimo dauguma. Formalūs įgaliojimai tik iš dalies apibrėžia tikras politinės pareigavietės galimybes. Prezidento pareigas einantis asmuo gali savo įgaliojimus labiau išplėsti ir papildyti, ypač jeigu kiti politikai yra neveiklūs. (...) A. Brazauskas prezidento galimybių neišnaudojo. Jo beveidis štabas nebuvo toks, kad galėtų sudaryti politinę alternatyvą ir ją visuomenei bei opozicijai įpiršti. Šis pasyvumas rodė A. Brazausko ir jo štabo nuovargį, bet ne esminį prezidento institucijos silpnumą. Lietuvos prezidento pareigavietė sudaro energingam politikui galimybę apsiginti nuo bandymo jį nustumti į antrą eilę. A. Paulauskas yra pasakęs: jeigu jis būtų išrinktas prezidentu, bandytų referendumo keliu išplėsti prezidento galią (kaip Gudijos Lukašenka, J. B.). Jis stengtųsi referendumu iš karto pasiekti tai, kas normaliai reikalautų ilgo ir atkaklaus darbo. Troškimas surasti magišką lazdelę yra suprantamas, nes ji galėtų padėti išspręsti tikras bei tariamas problemas, tačiau politikoje tokios lazdelės nėra..." **J. B.**

Los Angeles, CA

POETĖ DANA MICKUTĖ-MITKIENĖ š.m. gegužės pabaigoje buvo Los Angeles ateitininkų šventėje gražiai pagerbta. Jai padėkota už daugelio metų materialinę ir moralinę paramą ateitininkams, lituanistinei mokyklai, daugeliui kitų lietuviškų organizacijų.

Pagerbtuvių programai vadovavo lituanistinės mokyklos vedėja ir uoli ateitininkė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom. Jos mokiniai paskaitė pluoštą gražių, skambių poetės Mitkienės eilėraščių. Ji yra neseniai išleidusi savo eilėraščių rinkinį "Džiaugsmas nepražydęs".

ŠAULIŲ VADAS žurnalistas Kazys Karuža (poeto Petro Karužos brolis) šių metų rugpjūčio 24 d. minės savo 90-tąjį gimtadienį. Bus speciali programa Vilkaviškyje – Karužos gimtinėje, kur jis yra išvykęs, ir Los Angeles mieste – jam sugrįžus. **A.R.**

Hamilton, Ont.

SKAUDI, NETIKĖTA ŽINIA pasiekė mus Lietuvoje – Hamiltono mieste staiga mirė Liucijus Ulbinas, mūsų kraštietis iš Varėnos rajono Ulbinų kaimo. Pirmosios bolševikų okupacijos metu tėvas Stepas ir šeima buvo įrašyti į baudžiamųjų sąrašus. Artinantis frontui iš rytų, šeima pasitraukė į vakarus, vėliau rado prieglobstį Kanadoje.

Velionis buvo taurus Tėvynės ir gimtojo krašto patriotas. Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę, rūpinosi ir materialiai rėmė Varėnos rajono laisvės kovotojų atminimo įamžinimą. Velionis ypač parėmė Merkinės paminklo ir koplyčios statybą.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą vėlionies tėvui Stepui, žmonai Idai ir šeimai, visiems artimiesiems dėl skaudžios netekties.

LPKTS Varėnos skyriaus taryba

LIETUVIAI PASAULYJE

Argentina

Rosario lietuvių klubas š.m. gegužės 24 d. paminėjo savo veiklos 51 metų sukaktį. Susirinkusiems kalbėjo iš Buenos Aires atvykęs Lietuvos garbės konsulas Alg. Rastauskas, atlydėtas kun. Aug. Steigvilo ir p.p. Repšių šeimos. Pietų metu grojo orkestras. Programą atliko dvi vaikų grupės – argentiniečių drabužiais pasipuošę pašoko Argentinos tautinių šokių, grupė "Romuva" pasirodė su lietuviškais tautiniais drabužiais ir šokiais. Įteiktos premijos tiems, kurie prisidėjo prie loterijos rengimo. Rosario lietuvių veiklos ištakų reikėtų ieškoti jau 1909 m., kai ten buvo įsteigta sava kultūra bei savišalpa besirūpinanti grupė "Krivų Krivaitis".

Motinos diena paminėta š.m. gegužės 10 Susivienijimo lietuvių Argentinos (SLA) patalpose. Susirinko apie 100 klausytojų, kuriems kalbėjo prof. E. Paršelis, dainavo H. Urbono vadovaujamas mišrus choras. Susirinkime paminėtas ir Lietuvos nepriklausomybės 80-metis. Salė buvo gražiai papuošta vėliavomis bei tautiniais ornamentais.

Urugvajus

Montevideo lietuvius aplankė scenos mėgėjai iš Argentinos. Ši Alfredo Ruplėno vadovaujama aktorių grupė, veikianti sostinėje Buenos Aires esančiame Argentinos lietuvių centre, Montevideo lietuviams jų miesto teatre ispanų kalba gegužės 23 d. suvaidino linksmą komediją "Jonas ir Jonytė".

Britanija

Kurčiųjų magikos festivalyje Londone dalyvavo panevėžiečiai Vilius Glušokas ir Michailas Chovanskis. Jiedu aplankė ir naujuosius Lietuvių namus. Juose jie praleido kelias valandas, supažindindami Londono lietuvius su kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų gyvenimu Lietuvoje. Jie patys Panevėžyje priklauso Kurčiųjų saviveiklos centrui, kuriame paruošia magikos bei kultūros programas.

Vokietija

VLB Romuvos apylinkėje tebėra veiklus moterų klubas. 1997 m. antrąjį gruodžio sekmadienį jo narės Hiutenfeldo bei kitų artimesnių apylinkių lietuviams surengė adventinio susikaupimo popietę. Susirinkusieji turėjo progą degančių žvakių šviesoje prie puoduko kavos pasiklausyti kun. J. Dėdino minčių apie Adventą, M. K. Čiurlionio muzikos. Popietę papildė moterų paskaityti Bernardo Brazdžionio, Justino Marcinkevičiaus, Oskaro Milašiaus, Leonardo Andriekaus eilėraščiai.

Australija

Antanas Bajoras, aštuoniasdešimtmetis Melburno lietuvis, Lietuvių karių veteranų sąjungos narys, staiga mirė kovo 5 d., žmoną Angelę palaidojęs jau 1979 m. išauginęs dvi dukras. Atsisveikinimas su velioniu įvyko Tobino laidotuvių namų koplyčioje. Palaidotas Fawkner kapinėse kovo 13 d. į jas atlydėtas iš Šv. Marijos jūrų žvaigždės šventovės.

V. Kst.

Melburne sibiriniai tremtiniai prisiminti iškilmingomis pamaldomis, kuriose dalyvavo organizacijos su vėliavomis, giedojo Z. Prašmutaitės vadovaujamas choras. Į Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės šventovę buvo prisirinkę 120 žmonių. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Geelonge trėmimus minint Šv. Petro ir Povilo šventovėje Mišias aukojo iš Melburno atvykęs prel. dr. Pr. Dauknys. Pamaldose dalyvavo apie 30 žmonių.

Snk.

Žuvusiems laisvės kovotojams atminti koplyčia Merkinėje, kur palaidota apie 600 didvyrių

Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat, BSc.Phm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemės Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į *Angelę Šalvaitytę, B.A.,*

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640

namų tel. 705 429-6428

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176

HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541

HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6 Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

$10 už vieną kubinę pėdą

$18 pristatymas iki 31 kg

****Papildomai $5 už 10 kg**

Prašome pasiskambinti dėl daugiau informacijos ir prieš atvažiuojant:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259
Andriui Usvaltui (519) 773-8007
Petrui Šturmui (905) 271-8781

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.75%	Asmenines nuo	6.25%
santaupas	2.25%	nekiln. turto 1 m.	6.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	1.50%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	3.00%		
180 dienų indėlius	3.25%		
1 m. term. indėlius	4.00%		
2 m. term. indėlius	4.25%		
3 m. term. indėlius	4.50%		
4 m. term. indėlius	4.75%		
5 m. term. indėlius	5.00%		
RRSP ir RRIF (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	4.00%		
2 m. ind.	4.25%		
3 m. ind.	4.50%		
4 m. ind.	4.75%		
5 m. ind.	5.00%		

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELĖ

INTERAC KORTELĖ

Kultūrinis imperializmas Amerikoje

HENRIKAS KUDREIKIS

Apie kultūrinį Holyvudo viešpatavimą katalikų ir apskritai krikščioniškoje ir net didžiojoje spaudoje pastaruoju metu pasirodė visa eilė įdomių straipsnių. I. Medvedev, Linda Bowles, E. Vitagliano ir kt. pažymi, kad televizija tapo kultūrinio Amerikos karo centru. Mūšyje dalyvauja tie, kurie norėtų ją apvaldyti pagal bendrus moralinius dėsnius ir tie, kurie skleidžia palaidumą.

Pasirodo, Amerikos televizija nesiremia vien tik rinkos sąlygomis. Buvo manoma, kad vien rinka nustato televizijos programų turinį. Pasaulėžiūra, kuri pateikiama žiūrovams, nėra atsitiktinumas. Tai programų kūrėjų tikėjimas ir politinis jų įsitikinimas. TV filmai, dramos, "muilo operos" prikrautos sekso, smurto ir nepadorių kalbų.

Knygoje "The View from Sunset Boulevard" Ben Stein, žurnalo "Public Opinion" atstovė Linda S. Lichter kalbėjosi su eile žymiųjų Holyvudo filmų, televizijos rašytojų bei direktorių. Išvada – Holyvudo vadovų pasaulėžiūra visiškai skirtinga nuo eilinės Amerikos visuomenės. Jie visi turtuoliai, religija jiems neturi jokios įtakos, jų liberalumas kraštutinis. 97% Holyvudo elito pripažįsta moters teisę abortams, 80% pasisako už homoseksualistų teises, ypač teisę jiems dėstyti visose mokyklose, 51% jų atsisako pasmerkti svetimavimą. Nesunku suprasti jų amoralinę laikyseną: Lichter-Rothman studija rodo, jog Holyvudo elitas nekelia kojos į jokią šventovę.

Televizijos šulas Ted Turner 1994 m. "National Press" klube pareiškė: "Mes esame tie, kurie nustato politines visuomenės pažiūras. Viskas mūsų rankose".

Kaip despotiška aristokratija Holyvudas naudoja savo nepaprastai įtakingą jėgą ir bando įpiršti žiūrovams filosofines savo idėjas. Publikai rodomi ne žaidimai, bet jų naujoji evangelija. Dirba ne vien už pinigus. Jie bando sukurti naują, gerą visuomenę, įvesti naujas socialines reformas. Temple universiteto prof. G. Gerbner 30-tį metų sekęs filmų ir televizijos įtaką vaikams, pareiškė: televizijos elitas yra nematoma, neatsakinga savotiška kultūros ministerija, kuri išauklėja visiškai naują siaubingą žmogų be jokių moralinių vertybių.

Ar galima sunaikinti Holyvudo kultūrinį imperializmą? Gal kiek prilaikyti? "Los Angeles Times" apklausoje 60% piliečių pageidavo, kad pats Holyvudas įvestų griežtesnę kontrolę. Įvesta programų vertinimo sistema (ratings). Holyvudas manė, kad jau tuo atsikratė tėvų priekaištų. Tėvai skundžiasi, kad vad. "ratings" nieko nepakeitė gerojon pusėn. Nieko nepadėjo ir vadinamojo "V-chip" įvedimas. Amerikos visuomenė pasidalinusi pusiau dėl vyriausybės kontrolės komisijos. Žodis "cenzūra" – jiems baisus baubas.

Tėvų kreipimasis sustabdyti tą baisųjį smurto ir sekso jovalą nedaro Holyvudui jokios įtakos. Belieka tik laiškai skelbėjams. Pvz. Procter-Gamble sulaikė skelbimus nepriimtinose programose. Deja, tokie skelbėjai kaip AT&T, "Holiday Inns", "Universal", "General Motors" ir kt. nekreipia į laiškus jokio dėmesio, net neatsako į protestuotojų korespondenciją.

Holyvudo nemoralumo ir nusikaltimų garbinimas daro įtakos ne tik Amerikos visuomenei. Kiekvienas kampas Kanadoje mato Holyvudo programas. Šiandien šios programos rodomos visoje Europoje. Padorioje Lietuvos spaudoje (ne buvusių raudonųjų) dažnai pasirodo skaitytojų laiškai, smerkiantys Lietuvos televiziją, kuri pilna amerikietiško Holyvudo šlamšto. Tai mačiau lankydamasis Lietuvoje savo akimis.

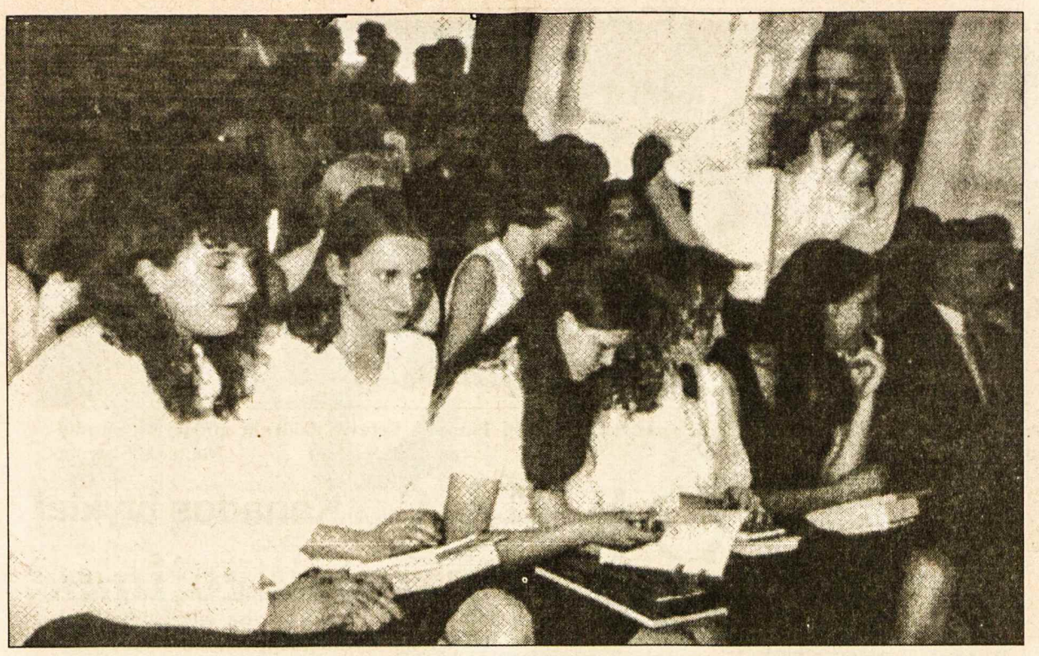

1998 metų pavasarį baigusieji Kovo vienuoliktosios gimnaziją Punske ir gavę baigimo pažymėjimus
Nuotr. "Aušros"

Sukaktuvinis mokyklos metraštis

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

1998 m. gegužės mėnesį Toronto Maironio mokykla, minėdama savo veiklos penkiasdešimtmetį, išleido sukaktuvinį leidinį. Jo pasirodymas yra ne tik svarbus dokumentas Kanados lietuvių istorijoje, bet ir vertingas nenutrūkstančios visuomeninės veiklos bei kultūrinio gyvenimo liudijimas.

Leidinys pavadintas "Toronto Maironio mokykla, 1948-1998". Redagavo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė su redakcinės komisijos pagalba. Knygos pradžioje oficialių asmenų ir visuomenės veikėjų sveikinimai. Redaktorė savo įvadiniame žodyje "Lietuviškuoju keliu" pastebi, jog nereikia sielotis dėl negatyvios kritikos, liečiančios išeivijos veikimą, nes tai pasisakymai asmenų, "nesusipažinusių su išeivijos sąlygomis". Knygą sudaro trys apžvalginiai straipsniai, daugybė fotografijų, sąrašai, mokinių piešiniai, rašinėliai, atsiminimai. Medžiaga labai įvairi. Trys pagrindiniai straipsniai sudaro leidinio istorinius rėmus.

Ilgas ir išsamus mokytojos Leokadijos Nakrošienės straipsnis "Maironio mokyklos istorija". Matome sunkią mokyklos pradžią 1948 m. Šv. Jono Kr. parapijos patalpose. Paaugus mokinių skaičiui, ji perkeliama į kanadiečių mokyklos patalpas. Skaitome mokytojų pavardes. Tai savanoriai pasišventėliai, dirbę iš meilės Lietuvai ir savo tautai. Žydėjimo viršūnėje 1967 m. mokinių skaičius siekė 600. Smulkiai aprašyta akademinė programa, mokyklos įsijungimas į visuomeninį lietuvių gyvenimą: minėjimus, parengimus. Suminėti tėvų komitetai, teikę medžiaginę paramą. Metams bėgant, priaugant naujajai kartai, ėmė silpnėti lietuvių kalba, sunkėja mokytojo darbas. Reikia ieškoti naujų metodų, priemonių. Nuo 1975 m. mokykla kas antri metai leidžia savo metraštį.

Straipsnis apima visą penkiasdešimtmetį. Jo medžiaga (šaltiniai nepažymėti) gausi ir įdomi. Autorė rašo, jog šalia visų kitų veiksnių, lietuviškos mokyklos išlikimo ir gyvavimo paslaptis yra jos prisitaikymas prie kintančių gyvenimo sąlygų: atsižvelgimas į daugėjančias mišrias šeimas, nevienodą mokinių kalbos mokėjimą. Mokykla stengiasi nė vieno mokinio neatstumti ir neprarasti, nes "Toronto lietuvių bendruomenei brangus kiekvienas narys".

Informatyvus, kondensuotas mokytojo Vytauto Tasecko straipsnis "Aukštesnieji lituanistiniai kursai". Autorius pateikia išsamią kursų istoriją, datas, programą. Studentai supažindinami su klasikine lietuvių literatūra, tautosaka, istorija, išeivijos rašytojais; ruošiamos paskaitos ir pokalbiai apie religinę ir politinę padėtį okupuotoje Lietuvoje, išeivijos organizacijas, bendruomenės struktūrą. Nuo 1974 m. kursus baigusiems iškovota oficiali užskaita kanadiečių mokykloje už lietuvių kalbą ir literatūrą. "Didelė dalis baigusiųjų Aukštesniuosius lituanistinius kursus dirba mūsų šeštadieninėse mokyklose ir yra aktyviai įsijungę į mūsų lietuvišką bendruomenės gyvenimą", baigia savo straipsnį V. Taseckas.

Su straipsniu "Toronto Maironio mokyklos 1997-1998 m. apžvalga" ilgametė mokyklos vedėja Giedra Paulionienė pereina prie dabarties. Aprašoma viskas, kas vyko mokykloje ir kursuose šiais mokslo metais. Šalia įprastinės programos ir metinių švenčių matome nemaža naujovių: įvesta Tėvų diena, reguliarios tikybos ir muzikos pamokos, dvasinio susikaupimo dienos; iškilmingai minimos tautinės Lietuvos šventės ir sukaktys. Darbą paįvairina besilanką iš Lietuvos ar kitų kraštų svečiai, muzikinės grupės. Atrodo, kad daug darbo ir laiko pareikalavo mokyklos penkiasdešimtmečio iškilmių planavimas.

Antroje knygos dalyje mokinių piešiniai, pasisakymai, rašinėliai. Pabaigoje abiturientų užrašyti savo senelių pasakojimai, prisiminimai iš vaikystės ar karo metų. Tai mūsų gyvoji istorija.

Leidinyje daugybė nuotraukų. Versdamas lapus matai, kaip slenka metai, keičiasi vardai ir veidai. Įdomu, kad knygoje galima rasti šeimų trijose kartose.

Yra ir trūkumų, ypač kalboje. Tai grubios svetimybės, taip pasalūniškai įlindusios į mūsų kalbą, kad mes jų jau nebepastebime. Vis dėlto, jas reikėtų lyg piktžoles išravėti. Tai "sukelti lėšų", "finansiniai rėmė", "esant trūkumui vadovėlių", "mokytojų sąstatas", "nenorėjo leisti vaikus", "skaičius parėjo nuo", "programą išpildė". Už išsireiškimą "atsiekti tikslą" rašomajame darbe lituanistas Aleksandras Žirgulys Kybartų gimnazijoje rašydavo vienetą. Suprantama, gyvenantiems išeivijoje įvairių tautų ir kalbų mišinyje, išlaikyti taisyklingą rašomąją kalbą yra nelengva.

Dviejų šimtų puslapių sukaktuvinis leidinys yra tautinio sąmoningumo dokumentas. "Tėviškės žiburiai" šių metų gegužės 19 d. vedamajame "Kad keliai būtų šviesūs" rašo: "...mes vis dėlto esame ir turbūt būsime giliai tautiškai susipratusi tautos dalis. Tegu šis nusiteikimas švietėjus bei jų auklėtinius lydi ateitin".

Lyriniai atodūsiai

O. B. Audronės "Amžini vasariai"

Aš eilėraščius tuos,
Išbarstytus, išmėtytus,
Surinkau pakeliuos
Kaip atodūsius Lietuvai
Kęstutis Genys

Kukliai išleista 80-ties puslapių eilėraščių knygelė. Tai Onos Tamulevičiūtės-Balčiūnienės (g. 1913) nebe pirmoji kūrybinė apraiška. Ši dzūkė nuo Merkinės (Perlojos parapijos), plačios skalės išsilavinimo ir visuomeninės veiklos (ateitininkė, šaulė, pedagogė, Lietuvių rašytojų dr-jos narė...) buvo jau išleidusi šiuos eilėraščių rinkinius: "Beržų pasakos" (1952), "Žingsniai takeliu" (1966), "Tik Tau ir man" (1969), "Laužai ir kibirkštėlės" (1972, eilėr. vaikams). Daug rašiusi ir periodikoje.

Pastariausia – "Amžini vasariai" dedikuota jos vyrui. Tai patriotinių, religinių, asmeninių eilėraščių rinkinys, tarpais su filosofiniais "atsidūsėjimais", kaip pvz. "Gyvenimas":

"Gyvenimas gražus / Tik semki saujom / Ir glauski prie savęs / Gyvenimas šaunus –/ Pro liūtis ir pro saules / Pravirkdo mus" (37 psl.).

Pro susimąstymus prasiveržia kartais ironiška šypsena.

Paskutiniame skyriuje "Kas pavasarėlį" – jaunystės prisiminimai ir proginiai posmai, skirti įvairiems asmenims – motinai, tėvui, Marinai, kun. Totoraičiui, Kotrynai Grigaitytei, prel. Ignui Urbonui...

Tai įvairi, marga motyvais knyga, nuoširdus žmogiško gyvenimo apibendrinimas. Eilėdara klasikinė, bet yra ir laisvų, tik O. B. Audronei būdingų posmų. **A. R.**

Alodijai

Praeina taip garbė. Ir - pats gyvenimas.
Buvo balsas gražus – užgeso.
Lango užuolaida tik suplevena...
Kur sėdėjo, laukė. Buvom – nebesam.

Kas vakar buvo – su diena dingo.
Tik dygios tebežydi rožės,
kurias sodindavo laiminga...
Kuo Anapus ji grožisi?

Gal skaisti meilė artimui išlikusi?
Meilė šeimos – Dievui patiko?
Palangėje rožė spindi dar švyturiu.
Naktys – dienos praeina tykiai...

A.R., 1997.X.3,
Santa Monica, California

P.S. Alodija Dičiūtė-Trečiokienė ilgą ir sėkmingą solistės gyvenimą užbaigė 1997 m. rudenį - vieniša, bet rami, tik su ilgesiu Tėvynės.

Juokdarys

Gyvenimas – tai cirkas,
aš klounas jo esu,
per ašaras šypsausi
arenoje šviesu...

Kartais mano pasauly
daug saulėtų dienų,
o kartais tarp šešėlių
laimingą vaidinu...

Aš stumdomas likimo
žemės keliais einu.
Ir taip aš egzistuoju,
ir taip aš gyvenu...

Eilėraštis ir nuotrauka **ROMUALDO KISIELIAUS**

Punsko muzikos ir dainos sambūris "Klumpė" koncerto metu. Jį daug kas prisimena, ypač Toronte ir Čikagoje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Mokslo ir enciklopedijų leidykla Vilniuje išleido Aloyzo Vidugirio "Zietelos šnektos žodyną". Ta dabar mažai žinoma šnekta kadaise kalbėjo lietuviai dabartinės Gudijos Gardino srities Diatlovo rajone, esančiame pusantro šimto kilometrų į pietryčius nuo Vilniaus. Ta lietuvių šnekta, svetimųjų apsuptyje ištirpusi XX š. devintajame dešimtmetyje, buvo labai archaiška ir savita, nesutampanti nė su viena lietuvių kalbos tarme. Tolydžio silpnėdama, zietelos šnekta buvo smarkiai paveikta gudų, lenkų ir rusų kalbų. A. Vidugirio pasirinktas visuotinio tarmės žodyno tipas jam leido atskleisti bendrą merdinčios šnektos vaizdą su vietovardžiais ir asmenvardžiais.

Australijos LB tarybos suvažiavime Melburne buvo pasiūlyta sudaryti prie ALB krašto valdybos veikiančią Knygų leidybos pakomisę, kuri telktų pinigus knygoms leisti specialioje Australijos lietuvių fondo sąskaitoje. Mat šiuo metu leidėjų laukia Jurgio Rubo knygos apie Sibiro tremtinius vertimas anglų kalbon ir dr. Genovaitės Kazokienės dviejų tomų veikalas apie Australijos lietuvius dailininkus, susietas su jų veiklos penkiasdešimtmečiu. Sprendimas dėl šio pasiūlymo nebuvo padarytas.

Povilas Labanauskas, radijo žurnalistas, ilgus metus dirbęs radijo "Amerikos balsas" lietuvių skyriuje bei kitose pareigose, dabar jau yra pensininkas Floridoje. Jis turėjo sutelkęs daug Lietuvai skirtų programų įrašų juostelėse, dokumentų ir knygų savo bibliotekai. Šią istorinę medžiagą jis dabar atidavė Lituanistikos institutui Čikagoje. Prie jos paruošimo ir išsiuntimo prisidėjo JAV LB Palm Beach apylinkės valdyba, padengusi persiuntimo išlaidas.

Istoriko prof. dr. Zenono Ivinskio (1908-1971) devyniasdešimtųjų gimimo metinių minėjimas Plungėje buvo pradėtas paminklinio akmens atidengimu jo gimtojoj sodybvietėj Kaušėnų kaime. Konferencija įvyko Plungėje besikuriančiame Žemaičių dailės muziejuje. Jon iš Bonnos buvo atvykusi ir našlė Paulina Ivinskienė. Ji pasakojo, kad jos vyro prof. dr. Z. Ivinskio dar ir dabar nėra užmiršę buvusieji studentai. Yra tokių, kurie Vėlinių dieną iš įvairių Vokietijos vietų atvyksta aplankyti jo kapo. Vilniaus universiteto istorikas docentas dr. Alfredas Bumblauskas prof. dr. Z. Ivinskį vertino kaip talentingą istoriką, pasižymėjusį dideliu įžvalgumu, originalia mąstysena. "Lietuvos aido" atstovės Irenos Vitkauskienės pranešimu, dr. A. Bumblauskas prof. dr. Z. Ivinskio pradėtą, bet dėl mirties neužbaigtą rašyti Lietuvos istoriją laiko neturinčią lygių visoje Lietuvos istoriografijoje. Konferencijos dalyviai sužinojo, kad Žemaičių dailės muziejuje yra išsaugotas prof. dr. Z. Ivinskio palikimas, kurį sudaro asmeninė biblioteka ir asmeninis archyvas. Su juo jau susipažino referato konkurse dalyvavę moksleiviai. Konferencijos dalyviams buvo perskaityti konkurso laimėtojų plungiškio dvyliktoko G. Surplio ir rietaviškės vienuoliktokės L. Matelytės pranešimai.

Filosofo ir rašytojo Vydūno (1868-1953) šimtas trisdešimtųjų gimimo metinių minėjimas įvyko jo muziejaus salėje Kintuose, Šilutės rajone. Jį ten surengė Vydūno draugija, vadovaujama dr. Vacio Bagdonavičiaus, kalbėjusio ir apie draugijos dešimtmetį. Jis taipgi priminė minėjimo dalyviams, kad du Vydūno laiškai, rašyti pirmajam Lietuvos prez. Antanui Smetonai, jau yra įteikti dabartiniam prez. Valdui Adamkui. Mat juose A. Vydūnas dėstė savo mintis apie tautinę valdžią. Toks minėjimas įvyko ir Tilžėje.

Panevėžiečiai atsisveikino su teatro dail. Albertu Stepanka (1920-1998), mirusiu gegužės 10 d. Velionis buvo sukūręs apie pusšimtį scenovaizdžių rež. Juozo Miltinio statomiems įvairiems veikalams. Jis taipgi su žmona aktore ir rež. Julija Bledyte-Stepankiene prieš trisdešimt ketverius metus Panevėžyje buvo įsteigęs muzikinį lėlių teatrą, vienintelį tokį visoje Lietuvoje. 1974 m. A. Stepanka buvo priimtas tarptautinėn lėlių teatrų sąjungon. Panevėžiečiai jį vadindavo pasakininku, lėlių bei kaukių kūrėju. A. Stepanka, beveik prieš pusšimtį metų baigęs Vilniaus dailės instituto teatro scenovaizdžių fakultetą, buvo vyr. dailininkas J. Miltenio dramos teatre. Velionis buvo pašarvotas Švč. Trejybės šventovėje, palaidotas Panevėžyje.

Šv. Jokūbo ligoninė Vilniuje paminėjo akušerijos Lietuvoje 200 metų sukaktį. Minėjimui buvo pasirinktas Verkių rūmuose įvykęs Vilniaus krašto akušerių ir ginekologų draugijos susirinkimas. Šv. Jokūbo ligoninė Vilniuje veikia jau nuo XVIII š. pradžios, akušerinę pagalbą pradėjusi teikti 1797 m. Pirmoji akušerijos mokykla jos teritorijoje buvo pastatyta 1906 m. Šv. Jokūbo ligoninėje kasmet pasaulį išvysta maždaug pusantro tūkstančio naujagimių. Pasak ginekologijos centro vadovo dr. Romo Juršėno, jų mirtingumas yra žemiausias visoje Lietuvoje. Iš tūkstančio šioje ligoninėje gimusių kūdikių mirčiai tenka tik septyni dešimtadaliai vieno kūdikio. Kitose Lietuvos ligoninėse tūkstančio kūdikių mirtingumas yra 5,6.

Poetas ir diplomatas Jurgis Baltrušaitis (1873-1944) turbūt šimtas dvidešimt penktojo gimtadienio proga Lietuvių literatūros ir tautosakos institute Vilniuj buvo prisimintas moksline konferencija "Jurgis Baltrušaitis – poetas, vertėjas, diplomatas". Jo kūrybą aptarė ją išsamiai nagrinėję lietuvių bei rusų literatūros tyrinėtojai. Aktorius Juozas Budraitis, Lietuvos ambasados Maskvoj patarėjas, skaitė pranešimą apie kultūrinį gyvenimą J. Baltrušaičio namuose, istorikas Česlovas Laurinavičius – apie jo diplomatinę veiklą. J. Baltrušaitis, studijavęs Maskvoje, pradžioj eilėraščius rašė rusų kalba, o vėliau pradėjo rašyti ir lietuviškai. Diplomatinėje tarnyboje 1922-39 m. jam teko būti Lietuvos pasiuntiniu Sovietų Sąjungai Maskvoje. Mirė Paryžiuje 1944 m. sausio 3 d., ten paskirtas Lietuvos pasiuntinybės patarėju. **V. Kst.**

Atsiųsta paminėti

PILNATIES GODOS. Tapyba Algirdos Karaliūtės, poezija Giedrės Milukaitės. Parengė Bronius Jauniškis, redagavo Danutė Daugėlaitė. Išleido Lietuvos nepriklausomų rašytojų sąjunga rėmėjų ir autorių lėšomis. Spausdino "Morkūnas ir Ko" (Studentų 54, Kaunas 3031). Kaunas, 1998 m., 96 psl.

LITHUANIAN HERITAGE, vol. 4, nr. 3, 1998 m. gegužė-birželis, gausiai iliustruotas žurnalas anglų kalba, 40 psl. ir viršeliai. Redaktorius-leidėjas V. Ramonis. Adresas: Baltech Publishing, P.O. Box 225, Lemont, IL 60439-0225. Metinė prenumerata Kanadoje $41.95 (JAV).

KATALIKŲ ŽINIOS, 1998 m. nr. 1 ir 2, Šv. Kazimiero draugijos jaunimui auklėti ir globoti savaitraštis. Tai 1996 m. balandžio 28 d. atsteigtos Šv. Kazimiero draugijos laikraštis, 4 puslapių, pilnas religinių ir informacinių straipsnių. Prieš Antrąjį pasaulinį karą Šv. Kazimiero draugijos plačiai veikė Vilniaus krašte. Jos leidinį redaguoja kun. Petras Tarvydas ir Adomas Lapėnas. Draugijos adresas: Žirmūnų g. 2, p.d. 2510 Vilnius 2051, Lithuania. Laikraštis išsilaiko iš aukų.

Medžio skulptūra "Perkūnas" Raganų kalne Juodkrantėje

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term.ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.75%
2 metų term. indėlius	4.00%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.50%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn.palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.25%
3 metų GIC-met. palūk.	4.55%
4 metų GIC-met. palūk.	4.75%
5 metų GIC-met. palūk.	5.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.75%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.55%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.25%
Taupomąją sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	7.50%
Sutarties paskolas nuo	7.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	6.30%
2 metų	6.40%
3 metų	6.55%
4 metų	6.65%
5 metų	6.70%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	5.65%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas čekių ir taupymo sąskaitose. Duodame komercinius mortgičius iki $725,000.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki $250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC-PLUS" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071,** Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

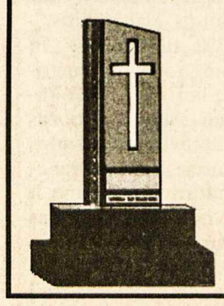

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

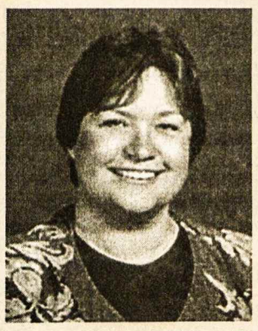

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

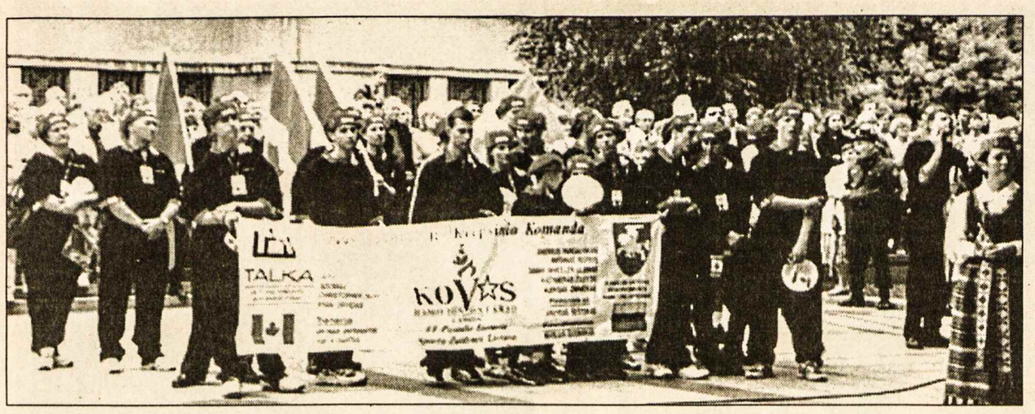

Jaunieji Hamiltono "Kovo" sportininkai, pasiruošę VI-tųjų Pasaulio lietuvių žaidynių atidarymo paradui Kaune Nuotr. A. Suprono

SPORTAS

Atkakliai kovota

"Valstiečių laikraščio" 1998 m. liepos 7 d. laidoje Robertas Sabaliauskas rašo:

Baigėsi daugelyje Lietuvos miestų ir miestelių vykusi Antroji tautinė olimpiada ir Šeštosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Šiose sportinėse varžybose kovojo daugiausia sportininkai mėgėjai iš Argentinos, Australijos, Baltarusijos, Danijos, Estijos, Izraelio, JAV, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Moldovos, Rusijos, Švedijos, Ukrainos, Vokietijos ir, žinoma, Lietuvos. Dalyviai rungėsi keletoje dešimčių sporto šakų varžybų. Labai aukštų rezultatų sportininkai šiose žaidynėse nepasiekė, tačiau atkaklių kovų netrūko. Gerus rezultatus parodė 17-metė kanadientė plaukikė R. Jotautaitė, plaukikė N. Statkevičiūtė iš Kauno, dviratininkas L. Balčiūnas iš Klaipėdos, ieties metikas, JAV čempionas T. Pukštys (įrankį nuskraidino 82.16 m), bėgikai iš JAV, beje, norintys priimti Lietuvos pilietybę, Tomas ir Jonas Motiejūnai. Vyrų krepšinio turnyre pajėgiausia pasirodė Jonavos "Statyba", o moterų – kauniškė "LKKI – Viktorija".

Antrosios tautinės olimpiados baigiamuoju akordu tapo jojimo varžybos Vilniuje, kuriose varžėsi 12 stipriausių šalies raitelių. Geriausiai pasirodė A. Buzas su Dekoracija, atstovaujantis ūkininko Zenono Dominausko komandai.

Antrosios tautinės olimpiados ir Šeštųjų pasaulio lietuvių sporto žaidynių varžybas stebėjo daugiau kaip 30 tūkst. žiūrovų. Joms išleista apie 4 mln. litų. Buvo surengtas įsimintinas šventės atidarymas Kaune, S. Dariaus ir S. Girėno sporto centro stadione, bei įspūdingos uždarymo iškilmės Vilniaus operos ir baleto teatre. Renginius savo apsilankymais pagerbė Lietuvos prezidentas V. Adamkus, seimo pirmininkas V. Landsbergis.

Nuspręsta 2002 metais Lietuvoje surengti Trečiąją tautinę olimpiadą.

Įvairios žinios

Gautas Kanados viešojo administravimo instituto pranešimas apie jo š.m. liepos 1 d. pasirašytą sutartį su Lietuvos valdymo reformų įstaigomis. Pasirašyta sutartis padės įgyvendinti valdymo reformos projektą, kuriam Kanados vyriausybė yra paskyrusi 1.3 milijono dolerių. Lietuvos ministeris pirmininkas G. Vagnorius, šio projekto sumanytojas, užsimojęs pertvarkyti valdymo struktūrą taip, kad ji veiktų taupiau ir geriau. Numatyta peržiūrėti ministerijų bei kitų valdymo institucijų veiklą. Pirmiausia bus paliesta vyriausybės kanceliarija bei sekretoriatas, ūkio, teisingumo bei valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos. Toliau bus paliestos ir kitos institucijos.

Kanados viešojo administravimo institutas yra pelno nesiekianti organizacija, teikianti teorinius bei praktiškus patarnavimus. **Inf.**

Lietuvos seimo pirmininkas V. Landsbergis 1998 m. liepos 16 d. seime pasakė kalbą svarstant Lietuvos prezidento V. Adamkaus siūlymą peržiūrėti nubalsuotą įstatymą, kuriuo varžomas buvusių KGB tarnautojų įsidarbinimas aukštesniuose nepriklausomos Lietuvos valdymo sluoksniuose.

Seimo pirmininkas pacitavo vieno užsienio diplomato pareiškimą, kad pagaliau "aštuntais metais Lietuva išdrįso" paliesti neliečiamuosius – KGB. Esą, yra jėgų, kurios norėtų, kad "nė pusmečiui nepraėjus, žengtume prieš Prezidentą" ir tuo jis būtų stumiamas į "kairiojo aljanso glėbį". Vis dėlto prezidentas, vetavęs šį įstatymą, pripažįsta, kad toks įstatymas reikalingas. V. Landsbergis siūlo Nepriklausomybės bendražygiams "neiti atmetimo keliu, o pasirinkti įstatymo įtvirtinimą nekovojant su Prezidentu". Ši nuostata patvirtinta 73-mis seimo narių parašais. **Inf.**

Grįžtantiems į tėvynę

Lietuvos seimo ir vyriausybės bei JAV lietuvių bendruomenės pastangomis Vilniuje yra įsteigtas Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras, kuris užsienio lietuviams teiks informacines bei koordinacines paslaugas, plės ryšius su išeivija. Centre bus galima sužinoti viską, kas domina pilietybės atgavimo, sveikatos apsaugos, mokesčių, transporto, muitų, būsto įsigijimo klausimais. Ši įstaiga bus naudinga ir tiems, kurie nori atvykti į Lietuvą padirbėti, atsiųsti vaikus mokytis ar atostogauti. Centro adresas: Vilnius, Gedimino pr. 24. Direktorius Žilvinas Beliauskas. (ELTA)

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA JŪSŲ PASLAUGOMS!
Vasaros metu į Lietuvą keliaujančiųjų dėmesiui!
Parūpiname bilietus į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis papigintomis kainomis. Nebrangūs draudimai išvykstantiems ir atvykstantiems * Didelės nuolaidos individualioms grupėms visos vasaros metu (ne mažiau kaip 10 žmonių) * Parduodamos kelionės į Lietuvą įskaitant skrydį, pervežimą iš orauosčio į viešbutį, nakvynę viešbutyje (ne mažiau kaip 3 žvaigždučių) ir pusryčius * Besinaudojantys mūsų paslaugomis apdovanojami kelioniniais krepšeliais.
Laukiame jūsų pageidavimų visais kelionių klausimais
Teiraukitės visomis darbo dienomis, šeštadieniais pagal susitarimą
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Gavęs "Associate Broker" leidimą, dabar galėsiu dar geriau patarnauti savo tautiečiams. Dėl sąžiningo ir profesinio patarnavimo parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybes prašau skambinti

TEODORUI STANULIUI, *B.A.*
Associate Broker
Tel. **416 769-1616**; namų **416 231-4937**;
nešiojamas **416 879-4937**; faksas **416 769-1524**.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A9, 100 metrų į rytus nuo Toronto pensininkų klubo "Vilnius Manor".
NEMOKAMAS namų įvertinimas

DABAR SU LIETUVA KALBU ILGAI
$.48
SKAMBINKITE Į LIETUVĄ
PER TELEGROUP!
TIK $0.48 UŽ MINUTĘ
ATLANTIC EXPRESS CORP.
ATSTOVAI KALBA LIETUVIŠKAI
888-615-2148
TELEGROUP

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

El ninjo, kurį daug kas kaltino už visą eilę gamtos nelaimių, kaip ledinio lietaus padarinius Kvebeke, liūtis, potvynius kone visuose pasaulio kraštuose, dabar susilaukia ir pagyrimų. Ontario kukurūzai, kurie paprastai prinokdavo rugsėjyje, šiemet jau pardavinėjami liepos mėnesį. Maždaug trimis savaitėmis anksčiau prinoko persikai, anksčiau pražydo gėlės, prisirpo vyšnios ir kitos uogos, liepos pražydėjo jau birželyje. Tikriausiai ir obuolių derlius bus anksčiau ir gausesnis. Aiškinama, kad nors El ninjo išblėso, bet jo įtaka dar jaučiasi ir dabar.

Oro tarša praeitą savaitę visoje pietinėje Ontario provincijos dalyje pasiekė kritišką lygį ir žmonės buvo raginami kuo mažiau naudoti automobilius bei įvairius chemikalus. Pagal oro taršos matavimo skalę, kur 32 lygis jau laikomas "nepriimtinu", o 50 yra "pavojingas sveikatai", kai kuriuose Toronto rajonuose taršos lygis pasiekė virš 60, o Sarnia, Ontario, kur daug cheminės pramonės, pasiekė net 71. Pusė Ontario oro taršos paprastai ateina iš JAV "vidurvakarių" pramonės rajonų. Vietiniai teršėjai būna daugiausia automobiliai, ypač 2.5 milijono senesnių kaip 10 metų automobilių, sunkvežimių ir autobusų. Nuo rugsėjo mėnesio Ontario oro taršos inspektoriai gaus taršos matavimo aparatūrą, tikrins įtariamus autovežimius ir galės bausti teršiančiųjų vairuotojus nuo 300 iki 500 dolerių baudomis. **G.K.**

Skautų veikla

• Eltos pranešimu, Alytaus rajone, šalia Nemunaičio liepos 17 d. buvo atidaryta Lietuvos skautijos surengta Tautinė stovykla "Nemunaitis '98". Atidarymo iškilmėje dalyvavo Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir daug svečių. Į stovyklą suvažiavo apie 2,000 skautų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš Australijos, JAV, Kanados, Suomijos, Olandijos, Danijos ir Lenkijos. Tai didžiausia ligi šiolei buvusi stovykla Lietuvoje. Stovykla veiks iki liepos 27 d. Lietuvių skautijos tarybos pirm. s. Mečys Raštikis. Centrinė būstinė Kaune, Gedimino g. 13 nr. tel. 827-201-796. **Inf.**

ŠYPSENOS

Skundas

– Jūsų berniukas, kaimyne, sviedė į mane akmenį!
– Ar pataikė?
– Ne.
– Na, tai ten buvo ne mano sūnus! Maniškis būtų pataikęs.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **PARAMA**

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius	
3.75% už 1 m. term. indėlius	
4.00% už 2 m. term. indėlius	
4.25% už 3 m. term. indėlius	
4.50% už 4 m. term. indėlius	
5.00% už 5 m. term. indėlius	
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25%.už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.75% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol.1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	7.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų	6.30%
2 metų	6.40%
3 metų	6.55%
4 metų	6.65%
5 metų	6.70%
su keičiamu nuošimčiu	5.65%

Duodame:
– *asmenines paskolas iki $250,000;*
– *mortgičius iki 95% įkainoto turto;*
– *riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir*
– *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki ***$2,000.***
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į ***Lietuvą*** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
• **Pirm., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.**
• **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.**
• **Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.**

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

To my Genys **Sutton GROUP**

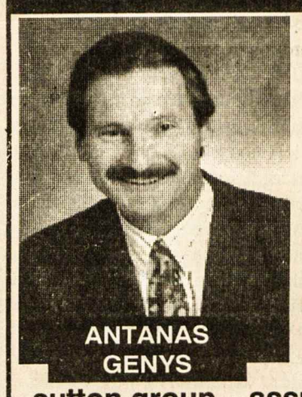

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados victovių. Geriausios kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis trąsomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą

Rugsėjo 23 ruošiam 14 dienų kelionę į Prancūziją, Ispaniją ir Portugaliją (ir Liurdas, ir Fatima!)	– $2590.00
Spalio 9 – 12 dienų į Kaliforniją, Arizoną, Nevadą	– $1750.00
Lapkričio 5 – 12 dienų į Šventąją Žemę	– $1999.00

Pas manc atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu į jūsų namus.
ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !**

Atgarsiai iš Europos sąjungos

Nors danai už Europos sąjungos išplėtimą balsavo teigiamai – 55% už ir 45% prieš, problemos lieka tos pačios. Taip pat su europinigo įvedimu jie neskuba, o su ekonomija, kuri gali būti pavyzdžiu Europai, jų nusivylimas didėja. Bijoma, kad tas "daniškas virusas" nepersimestų į kitus ES kraštus.

Europos sąjunga išsiplės, pasitarimai su penkiais būsimais kandidatais vedami, bet koridoriuose visi kalba – juo daugiau susipažįstama, juo didesnės problemos kyla.

Pastangos, kurias turės parodyti naujieji kandidatai, yra milžiniškos, reikės labai daug pinigų, bilijonų euro. Netolimoje ateityje, pvz. Lenkija, turės sutvarkyti savo plieno pramonę, daugiausia uždaryti, o kas liks – pertvarkyti. Darbo netekusių žmonių skaičius bus rašomas penkiais skaitmenimis. Lenkijoj yra daug aplinkos, policijos, saugumo problemų ir administracinio atsilikimo.

Vokietija, didžiausia pinigų davėja Europos sąjungai, pradeda protestuoti, reikalaudama mažesnio įnašo. Už per didelius mokesčius niurna ir austrai, danai, švedai. Taip pat ir susitarti 25 kraštams bus vis sunkiau. Jau dabar, esant 15 narių, kyla daug ginčų, kaip pvz. ginčas tarp Vokietijos kanclerio ir Prancūzijos prezidento dėl Europos banko direktoriaus vietos. Bus žiūrima, ar kraštas didelis ar mažas. Belgija gali nebeturėti nė vieno atstovo Europos komisijoj, nes mažas kraštas. Apie tai daug galvota, bet nieko nepasiekta ir, galimas dalykas, ateityje visiems kraštams, kaip danams, reikės pasirinkti ar pasidalinti.

* * *

Belgijos bankas suka galvą, kaip atsikratyti senų belgiškų pinigų, kai bus įvestas euro. Sudeginti? Bet tai nėra paprastas dalykas. Popieriniai banknotai sudaro net tris šimtus tonų popieriaus. Geriausia būtų perdirbti, bet ta firma, kuri galėtų tai atlikti, jau užkalbinta olandų dėl guldenų. Ir metalinės monetos bus problema. Jų yra 13,000 tonų. Joms vežti reikia 650 sunkvežimių. Nuo 2002 metų Belgijoj bus naujas pinigas euro ir valstybės bankas turės pusę metų laiko surinkti seniems pinigams ir sunaikinti.

* * *

Olandijoj yra užbaigtas nederlandų kalbos žodynas, kurį rengė 150 metų ir dirbo penkios kalbininkų kartos. 1864 m. pasirodė pirmas žodyno tomas "Woordenboek der Nederlandsche Taal", kuris baigtas šįmet Leiden mieste. Tai pats didžiausias žodynas pasaulyje – 40 storų tomų, per 45,000 puslapių. Jame sudėta maždaug pusė milijono žodžių, paimtų iš 1500-1976 m. laikotarpio. Šitame žodyne yra ne tik žodžių reikšmės, bet ir jų vartojimas sakiniuose, iš viso apie 1.6 milijono pavyzdžių ir beveik 3 milijonai citatų. Žodynas nurodo kada žodis pradėtas vartoti, iš kur kilęs ir kokiuose priežodžiuose randamas. Pvz. žodžiui "vanduo" tenka net 27 puslapiai.

* * *

"Stevia" – Belgijoj vadinamas saldus augalas, atkeliavęs iš Pietų Amerikos. Gali atstoti cukrų; sveikas, be kalorijų ir šiandien gaunamas kaip augalas puodelyje arba miltelių pavidale dietinėse krautuvėse. Prieš keletą mėnesių laikraščiai buvo pilni informacijų apie tą augalą.

Tą cukražolę prieš penketą metų atvežė vienas universiteto profesorius, ištyrė, gerino, rado naudingą, o vienas daržininkas, išmetęs gėles iš šiltnamio, ėmė tą cukražolę auginti. Pagaliau puodukai atsidūrė penkiose parduotuvėse. Sveikatos ministerijos pareigūnai šįkart pasirodė labai greiti (gal cukraus pramonės papirkti?), įsiveržę į parduotuvę augalus konfiskavo ir sunaikino. Pagal Europos sąjungos nuostatus naujam maisto gaminiui reikia gauti leidimą. Bet tai ne maisto gaminys – sako daržininkas, tai prieskonis kaip pvz. petražolė. Kreipėsi daržininkas į teismą. Teisėjas buvo žmogus sveiko proto, pažiūrėjo į augaliuką, nusistebėjo ir tarė: "Imk ir augink".

Aišku, cukraus pramonei tai dyglys, nes su "stevia" galima viską saldinti ir net virti uogienes. Vokietijoje jau seniai ją vartoja diabetikai vietoj cukraus. **Z. T.**

JAV Lietuvių fondo Pelno skirstymo komisija. Iš kairės: dr. Vytautas Narutis, tarybos pirm. Algirdas Ostis, valdybos pirm. Povilas Kilius, Rėda Pliūrienė, Dalia Puškorienė, dr. Antanas Razma, Ramona Steponavičiūtė, Kęstutis Jėčius, dr. Petras Kisielius

Nuotr. B. Kronienės

Milijoninis fondas, išdalinęs 800,000 dolerių

Amerikos Lietuvių fondas, sutelkęs devynis milijonus dolerių kapitalą, iš gaunamų palūkanų remia lietuviškojo švietimo, mokslo ir kultūros darbus išeivijoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ, Čikaga

JAV Lietuvių fondas kasmet paskiria vis daugiau lėšų lietuvybės išlaikymui, remdamas švietimą, jaunimą, kultūrą, mokslą, žiniasklaidą.

Įskaitant š.m. numatytą skirstymui rekordinę sumą – 800,000 dol. ir atskirai Lietuvai jau anksčiau paskirtą 1 milijoną 150 tūkstančių dol., iš viso susidaro per 7 mil. dolerių, kuriuos LF yra paskyręs lietuvybės darbams remti. Apie tai pranešė LF Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. Antanas Razma 1998 m. birželio 23 d. susirinkusiems LB ir žiniasklaidos atstovams bei svečiams PLC Lemonte.

Spaudos konferenciją pradėjo LF tarybos pirm. Algirdas Ostis, pasveikindamas visus ir pasidžiaugdamas paskirta išdalinti ir jau išdalinta suma ir pakvietė Juozą Končių, LF valdybos vice pirm-ką spaudos reikalams vadovauti tolimesnei programai.

Dr. A. Razma, Pelno skirstymo komisijos pirmininkas, savo pranešime pabrėžė didelę LF paramą, "kuri reikalinga lietuvybės darbams išeivijoje. Išeivija yra gyva ir žaliuojanti lietuvių tautos šaka, kuri augina ir brandina lietuvišką jaunąją kartą, skatina ją siekti aukštojo mokslo, populiarina lietuvių kultūrą ir informuoja pasaulį apie Lietuvą".

Pelno skirstymo komisiją sudarė 3 LF tarybos skirti nariai: Kęstutis Ječius, dr. Vytas Narutis, dr. Antanas Razma, antrininkė Ramona Steponavičiūtė ir 3 JAV LB skirti nariai: dr. Petras Kisielius, Rėda Pliūrienė, Dalia Puškorienė ir antrininkė Ramunė Lukienė. Posėdžiuose dalyvavo ir LF tarybos pirm. adv. A. Ostis, LF v-bos pirm. P. Kilius ir reikalų vedėja Alė Razmienė.

Studentų prašymus svarstė Stipendijų pakomisė, kuriai pirmininkavo R. Steponavičiūtė, o nariai buvo: O. Barškėtytė, adv. V. Kirvelaitis, R. Lukienė, dr. A. Razma ir dr. B. Tamulynaitė.

Buvo gauti 322 prašymai. Jie buvo svarstomi pagal LF tarybos ir Pelno komisijos patvirtintas gaires. Daugumas prašymų buvo priimti ar atmesti visais balsais ir tik keletas sulaukė balsų pasidalinimo. Nemažai prašymų buvo atidėti dėl informacijos trūkumų ir jie bus svarstyti š.m. gale, nes šiam tikslui yra palikta nepaskirstyta 200,000 dol. suma.

Prašymai buvo suskirstyti į įvairias grupes.

Švietimui buvo skirta 315,025 dol. (52.65%). Iš tos sumos lituanistiniam švietimui skirta 166,400 (27.81%) ir studentų stipendijoms 148,625 dol. (24.84%): studentams iš Lietuvos – 36,850 dol., studentams iš JAV, Kanados ir kt. – 51,965 dol.;Vasario 16 Gimnazijos mokiniams – 41,000 dol. Iš kitų Lietuvių fonde esančių fondų skirta 18,810 dol.

Kultūriniams reikalams skirta 119,765 dol. (20.02%): menams – 37,000 dol., mokslui – 82,765 dol.

Visuomeniniams reikalams skirta 163,535 dol. (27.33%). Iš tos sumos spaudai – 25,000 dol., lietuviškoms radijo laidoms – 14,600 dol. ir kt. Iš viso paskirstytas LF 1998 m. pelnas yra 598,325 dol.

JAV LB atstovai – LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė ir LB Socialinių Reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė bei LB Švietimo tarybos atstovas Antanas Jarūnas dėkojo už paramą.

Stasys Baras kalbėjo apie Vilnijos sričiai paskirtą sumą, kuri šiais metais yra žymiai didesnė. Jis sakė, kad LF jau keleri metai remia Vilnijos ir už Lietuvos ribų dėstančius mokytojus lituanistinėse mokyklose.

Konferenciją baigiant kalbėjo LF v-bos pirm. P. Kilius. Jis sakė, kad švietimui ir jaunų žmonių stipendijoms skirta didžioji dalis – 52%. Vien šiemet skirta apie 100 stipendijų – 150,000 dol. Lietuvių Bendruomenei teko 30% viso skirstymo. Iš šių pavyzdžių matome, kiek LF duoda lietuvybės išlaikymui – iki šiol apie 7 mil. dolerių! Ir tai LF steigėjų ir 7000 narių dėka! Kapitalas dabar sudaro apie 9 milijonus ir tikimės, sakė P. Kilius, kad LF augs ir ateityje galės skirti 1 milijoną lietuvybei išlaikyti.

J. Končius dėkojo spaudos atstovams, LB atstovams ir svečiams bei Alei Razmienei, LF reikalų vedėjai, kuri atliko ne tik didžiulį darbą prašymus registruodama, grupuodama kategorijomis ir daugindama, bet ir paruošė vaišes šios spaudos konferencijos dalyviams.

JAV Lietuvų fondo tarybos narys Kęstutis Jėčius ir JAV Lietuvių bendruomenės Kultūros tarybos pirm. Marija Rėmienė pokalbio metu spaudos konferencijoje Čikagoje. Už jų – LF valdybos pirm. Povilas Kilius

Nuotr. B. Kronienės

SKAITYTOJAI PASISAKO

BESILANKANTIEMS LIETUVOJE

Yra užsienyje gyvenančių tautiečių, norinčių aplankyti Lietuvą, bet neturinčių kur apsistoti ilgesniam laikui. Tokia galimybė yra mano namuose (Gargždai, 5840, P. Cvirkos g. 21 nr. 39 butas). Kaina sutartinė – apie 25 JAV doleriai, įskaitant nakvynę, maitinimą ir informacinę pagalbą. Pradedant šį patarnavimą reikalinga materialinė pagalba. Jei kas iš užsienio lietuvių norėtų prisidėti prie šio patarnavimo turistams, tesikreipia į mane.

Adelė Jokūbaitienė,
Gargždai, Klaipėdos rajonas,
Tel. 5-34-39, kodas 8-240.

KANČIŲ FILMAS

Aš dažnai mąstau – kaip mes sugebėjome išgyventi tokiame Sibiro pragare; kur žmogaus gyvybė nebuvo vertinama nei už surūdijusį skatiką. Žmogus buvo tik kaip darbo įrankis, kuriam sulūžus nurašomas ir užmirštamas amžinai, o jo vieton gaudomi ir atvežami kiti...

Buvo tik rūpinamasi, kaip kur daugiau iš žmogaus išspausti, mažiau jam duodant. Bet mūsų sielose gyveno viltis, kuri davė stiprybės. O Dievas vis pasiųsdavo kokį nors stebuklą, kuris gelbėjo nuo bado mirties.

Kaip norėtusi, kad kančia iškentėta tūkstančių Lietuvos šeimų būtų įamžinta ne tik knygose, paminkluose. Reiktų kurti filmą, atvaizduojantį ne tik ištremtųjų į Rusijos tolimas sritis, bet ir išbėgusių nuo raudonojo maro – visos kančios ir išgyvenimai. Filmas būtų nuostabiausias paminklas mūsų tautos didvyriams, žuvusiems miškuose ir Sibiro taigose, o taip pat išstumtiems, išmėtytiems po visą mūsų žemės rutulį Lietuvos žemės vaikams. Toks filmas išryškintų visus nežmoniškus darbus "rojaus šalyje" – SSSR.

M. Babonas, Garliava

VILNIAUS RADIJAS

"TŽ" buvo išspausdintas kelių montrealiečių laiškas, kritikuojantis Vilniaus radijo laidas užsienio lietuviams. Aš manau, kad nėra tokios laidos, kuri galėtų patenkinti absoliučią klausytojų daugumą. Minėtos programos darbuotojai stengiasi dirbti, kas jiems įmanoma ir dar būnant nelengvoje finansinėje padėtyje. Tačiau kiekvienas klausytojas turi skirtingus norus ir pageidavimus, kuriuos ir turėtų adresuoti pačiai valandėlei. Kiek žinau, jos darbuotojai gerai į visą kritiką reaguoja. Tad reikėtų savo pageidavimus siųsti tiesiai Vilniaus radijo valandėlei, nebijant aiškiai pasirašyti savo pavardes. Per kiekvieną radijo programą klausytojai yra prašomi atsiliepti apie jų vedamas laidas. Jeigu girdėtume tokius prašymus ir nusiųstume jiems savo pageidavimus, galėtume palengvinti jų darbą.

Nijolė Bagdžiūnienė,
Montrealis

Neužmirškime spaudos

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 49 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

"TŽ" leidėjai

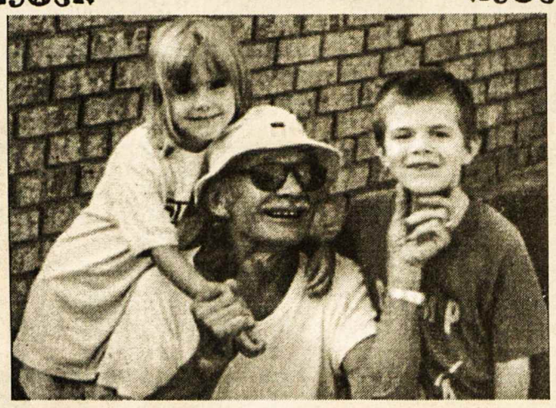

Sveikiname

savo mylimą tėvelį ir senelį

IGNĄ BUMELĮ,

švenčiantį 75-tąjį gimtadienį

1998 m. liepos 29 d.

Linksminkitės ir žinokite, kad mes visi apie Jus galvojame ir siunčiame Jums laimės bei tikros meilės pareiškimą –

Rob, Kim, Kyle ir Kaelyn

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ !

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. **416 769-1616**, namų – **416 532-5893**
Nemokamas namų įvertinimas

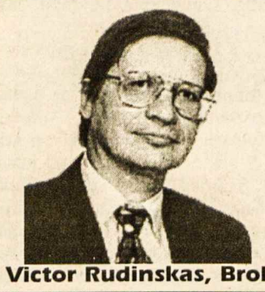

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor),
Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4
◆ MLS skelbimas
◆ Komisas 3½%
◆ Toronto Real Estate Board narys
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)
Telefonas 416 763-5677

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudos, taip pat naujos automobilių ir namų draudos bei jau apdraustų automobilių ir namų draudos reikalais kreiptis į **Rimą Drešerienę**; dėl visų komercinių draudų – į **Ričardą Drešerį.**
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Rick Drešerį**
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. **(905) 625-2412**

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Liepos 12, sekmadienį, pakrikštyta Roberto ir Almos (Senkutės) Petronių dukrelė Zoė-Astra.

– Liepos 13, pirmadienį, palaidota a.a. Jenny Kiškienė, 57 m. amžiaus.

– Besidomintieji kunigyste jaunuoliai ir vyresnio amžiaus vyrai yra kviečiami susisiekti su klier. Vytautu Staškevičiumi. Jis noriai pasiruošęs pasikalbėti pašaukimo į kunigystę klausimu ir mielai suteiks žinių apie stojimo į kunigų seminariją galimybes. Prašome jam skambinti dienos metu tel. 905 277-1270, o vakarais – tel. 416 767-3105.

– Anapilio knygyne gauta daug naujų garsajuosčių ir vaizdajuosčių.

– Parapijoje yra gauta 20 egz. liepos ir rugpjūčio mėnesiams mąstymo knygelės "Žodis tarp mūsų". Knygelės kaina – $3. Knygeles salėje platina V. Dalindienė.

– Mišios liepos 25, šeštadienį, Delhi Šv. Kazimiero šventovėje 6 v.v. už a.a. kun. dr. Joną Gutauską; Mišios liepos 26, sekmadienį: Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. už a.a. Bronių Znotiną; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10 v.r. už Monkevičių šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos sekmadieniais 9.30 v. ryto. Kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį pamaldos su Šv. Komunija.

– Praeitą sekmadienį, liepos 19, buvo pakrikštytas Lukas Felix, sūnus Rūtos (Šiukšterytės) ir Larry Richardsonų. Krikštatėvai Silvija ir Alvinas Kišonai.

– S. kun. Algimantas Žilinskas nuo rugpjūčio 7 iki 20 eis LSS seserijos ir brolijos kapeliono pareigas Lietuvių skautų sąjungos VIII Tautinėje stovykloje, Paxton, Mass.

– Rugpjūčio 9 d., 9.30 v.r. Žodžio pamaldas atlaikys tarybos narys Ričardas Hiršas. Rugpjūčio 16 pamaldų nebus. Rugpjūčio 23 d., 9. 30 v. ryto pamaldas laikys sugrįžęs parapijos klebonas.

– Klebonui išvykus, visais sielovados reikalais malonėkite skambinti parapijos tarybos pirmininkui Petrui Šturmui tel. 905 274-3529.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, liepos 19 popietėje dalyvavo 157 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Laimutis Žutautas ir šeima iš Peace River, Alberta. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN kultūrinės komisijos narys B. Stundžia.

– LN valdybos posėdis – rugpjūčio 20, ketvirtadienį, 7 v.v.

– LN poilsio stovykla rengiama pranciškonų stovyklavietėje "Kretinga" rugpjūčio 8-15 d.d. Dėl informacijos ir registracijos prašome skambinti stovyklos komendantui Zigmui Revui, tel. 416 251-9635, Augustinui Sukauskui, tel. 416 614-7739 arba Emiliui Bartminui, tel. 416 249-0490.

– LN kultūros komisija platina įvairias vaizdajuostes iš Lietuvos. Jas galima pirkti arba nuomoti. Skambinti S. Pabricienei tel. 416 762-5419 arba V. Kulniui 416 769-1266.

Anapilio knygyne per pirmąjį š.m. pusmetį surinkta $95.93 aukų už pavienius "TŽ" numerius. Jame galima įsigyti lietuviškos muzikos garsajuosčių ir vaizdajuosčių, kurių tarpe yra "Dainų dainelė" 1996, "Lietuvos estrada" 1996, "Linksmoji armonika", Stasys Povilaitis, Nerija, "Jaunystės tango", "Muzikinis viešbutis", "Žvaigždžių kvartetas" ir kitos. Iš viso per 40 pavadinimų. Juos galima užsisakyti paštu: V. Aušrotas 29 Sun Row Dr., Etobicoke, Ont. M9P 3H5.

PADĖKA

Gerbiamai ir mielai Violetai Jonušonienei bei visiems Toronto, Hamiltono, Vasagos ir Mississagos lietuviams tariame nuoširdų ačiū už pakvietimą, suteiktą pastogę, globą, didžiulį rūpinimąsi ir meilę. Už sudarytas sąlygas koncertams, galimybes pasisvečiuoti, aplankyti kraštą, pabendrauti, pailsėti ir laimingiems sugrįžti namo į Punską. Su didžiausiu malonumu kapela prisimena savo viešnagę Kanadoje. Linkime Jums visiems sėkmės kasdieniame gyvenime, nesenkančios energijos ir stiprybės, puoselėjant lietuvišką žodį, papročius ir tradicijas Jūsų bendruomenėje ir ypač visą kraitį perduodant jaunajai kartai. Dar kartą ačiū. Jūs mūsų širdyse ir atmintyje.

Vytautas Pečiulis, Punsko lietuvių kultūros namų kaimo kapelos "Klumpė" vadovas

Jūratė Kardauskienė, Lietuvių kultūros namų direktorė

Prisikėlimo parapijos žinios

– "Žodis tarp mūsų" knygutę su kasdieniais mąstymais pagal vieną iš dienos Mišių skaitinių liepos ir rugpjūčio mėnesiams galima įsigyti už $3 parapijoje.

– Lietuvos gyventojų tautžudystės ir rezistencijos tyrimo centro leidinys "Kronika" yra padėtas šventovės prieangyje, kurį prašom pasiimti nemokamai.

– Liepos 17 d. palaidota a.a. Elena Gegužienė, 68 m. Paliko vyrą Mykolą, sūnus Vytautą, Joną, Mykolą ir brolį Italijoj.

– Kas nori vykti autobusu į Midland'o Kanados kankinių šventovę rugpjūčio 2 d., prašom registruotis parapijos raštinėje. Autobusas išvyks nuo parapijos 12 v. ir grįš apie 7 v.v. Mišios – 3 v.p.p., kurių metu pamokslą sakys kun. K. Kaknevičius, giedos Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras. Palankiam orui esant bus einami Kryžiaus keliai. Visus dalyvauti kviečia Kanados lietuvių katalikų centras, kuriam pirmininkauja J. Andrulis.

– Liepos 19 d. "Kretingos" stovyklavietėj, Vasagoj, prasidėjo lietuviškai kalbančių vaikų stovykla, kuri tęsis iki rugpjūčio 1 d. Stovyklauja 97 vaikai, komendantas – Matas Stanevičius, kapelionas kun. E. Putrimas ir maždaug 25 vadovai. Slaugė Ilona Turczyn. Didysis laužas, į kurį kviečiami tėveliai ir svečiai, vyks šį šeštadienį, liepos 25, 7 v.v. Stovyklos organizacimo reikalus tvarko Lina Kuliavienė, o stovyklos paruošimo darbus atliko parapijos tarybos stovyklos priežiūros sekcija, kuriai pirmininkauja J. Nešukaitis. Stovyklos adresas: 40 Endrus Rd., New Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0, tel. 705 429-2788.

– Mišios sekmadienį, liepos 26: 8.15 v.r. Mačiulskių šeimos intencija; 9.15 v.r. už a.a. Oną Dobilienę; 10.15 v.r. už a.a. Mariją Bukšaitienę, už a.a. Zosę Pocienę ir už Sukauskų šeimos mirusius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Angelika Sungailienė, Kanados lietuvių katalikių moterų dr-jos valdybos pirmininkė, Mindaugo karūnavimo-Valstybės dienos proga Lietuvos prezidento dekretu už nuopelnus Lietuvos valstybei apdovanota DLK Gedimino V laipsnio ordinu. Juo buvo pagerbti ir kiti išeivijos darbuotojai. **Inf.**

Toronto lietuvių pensininkų klubo mezgimo būrelis "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Jono Didžbalio atminimui Dana ir Justinas Prasauskai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

Minėdami labai liūdną a.a. Aldonos Šapokaitės-Šipelienės penkerių metų mirties sukaktį, šeimos nariai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $200 ir kapų priežiūrai $50.

Toronto pensininkų klubo valdyba, remdama lietuviškąją veiklą, aukojo: po $200 – "Tėviškės žiburiams" ir "Nepriklausomai Lietuvai"; po $500 – chorui "Daina" ir teatrui "Aitvaras"; $1000 – lietuviams skautams.

A. a. Onos Grigaravičienės atminimui pagerbti *"Vaikų dienos centrams"* Lietuvoje aukojo: $30 – S. Stulginskienė; $25 – B. B. Tamošiūnai; $20 – V. B. Palilioniai, L. Dargienė, V. E. Balaišiai; $10 – B. O. Stončius, O. R. Berentai, V. Léverienė, O. Ražauskienė, A. A. Kuolai; $5 – J. Butkienė. **O.G.**

A.a. Jonui Didžbaliui mirus, užjausdami žmoną Zitą, sūnus Joną, Vincą ir Stasį, artimieji "Kovai su vėžio liga Lietuvoje" aukojo: $50 – J. J. Zenkevičiai; $30 – Z. Didžbalienė, A. A. Laurinaičiai; $20 – J. K. Ališauskai, V. J. Rusliai, P. Basys, A. T. Palis, V. T. Gražuliai, V. Vaidotas, P. B. Sapliai; $15 – G. Venskaitis; $10 – J. M. Astrauskai, V. P. Dalindos, G. S. Krašauskai, L. V. Balaišiai, A. Puterienė, E. S. Kuzmickai, A. S. Petraičiai, M. Daukšienė, A. A. Stunguriai; $5 – E. Kružikas, O. Krikščiūnienė, A. Kairienė, V. Kiškūnas. Aukas surinko: A. Sungailienė ir M. Povilaitienė.

"The Globe and Mail" 1998 m. liepos 10 d. laidoje paskelbė medaliais apdovanotinų asmenų sąrašą, kuriame yra ir lietuvių kilmės Kanados pilietis Raimundas (Raymond) Bartnikas iš Dorval, Que. ir montrealietis Alain V. Stanke-Stankevičius.

Atitaisymas. "TŽ" 29 nr., 4 psl. išspausdinta klaidinga antraštė "Britanijos lietuviai. Turi būti **Brazilijos**. Atsiprašome.

Kanados lietuvių sportininkų grupė VI-tųjų Pasaulio lietuvių žaidynių atidarymo eitynėse Kaune
Nuotr. A. Suprono

1998 metų Toronto Lietuvių Namų

POILSIO STOVYKLA

rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje "Kretinga" Wasagoje.

Atidaroma – rugpjūčio 8, šeštadienį, 12 v.r. Uždaroma – rugpjūčio 16, sekmadienį.

Stovyklos užbaigimo **GEGUŽINĖ** su įdomia programa, kurią atliks Toronto choras "Daina", įvyks **rugpjūčio 15, šeštadienį, 7 val. vakaro.**

Stovyklos kaina – $115 vienai šeimai savaitei; $75 – vienam asmeniui; $17.50 – dienai vienam asmeniui. **Komendantas – Zigmas Revas.**

Informacija ir registracija – Z. Revas 416 251-9635, A. Sukauskas 416 614-7739, E. Bartminas 416 249-0490.

Rengia – Toronto Lietuvių Namų vyrų būrelis

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" paskutinis numeris prieš atostogas išeis liepos 28 d., o poatostoginis numeris – rugpjūčio 18 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 11 d.

Gegužinė Vasagoje, rengiama Anapilio vaikų darželio, įvyks liepos 26, sekmadienį, po 10 v. ryto Mišių prie Gerojo Ganytojo šventovės. Bus šilti pietūs, kava, užsiėmimai vaikučiams, loterija ir smagi muzika. Kviečiami visi – dideli ir maži – šiame renginyje dalyvauti. **Inf.**

Lietuvių pamaldos Kanados kankinių šventovėje Midlande, organizuojamos Kanados lietuvių katalikų centro, įvyks rugpjūčio 2, sekmadienį, tokia tvarka: Kryžiaus keliai 2.30 v.p. p., Mišios 3 v.p.p. Pamokslą sakys Londono lietuvių Šiluvos Marijos parapijos klebonas kun. K. Kaknevičius; per pamaldas šventovėje giedos Hamiltono lietuvių Aušros Vartų parapijos choras. Organizacijos iškilmėje žada dalyvauti su vėliavomis. Pamaldos bus baigtos trumpu susikaupimu prie Lietuvos kankiniams atminti lietuvių pastatydinto kryžiaus. Visi maloniai kviečiami gausiai pamaldose dalyvauti.

XI-tosios Tautinių šokių šventės rengimo komitetas praneša, kad šventė įvyks 2000 m. birželio 30 – liepos 2 d.d. Toronte. KLB krašto valdyba pakvietė Vincą Piečaitį ir Ramūnę Jonaitienę vadovauti organizaciniam komitetui, o meno vadovais pakviesti Rita ir Juozas Karasiejai. Komitetas birželio 23 d. buvo susirinkęs pirmojo posėdžio. **Inf.**

"Gintaras" – tautinių šokių ir dainų sambūris, sėkmingai dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje, kuri truko net keturias dienas (liepos 3-6), ir pasirodė tautinių šokių programoje su šimtais kitų šokėjų iš Lietuvos ir išeivijos. Nors išprausė lietus, bet nuotaikos nesugadino. Gintariečiai visur jautė malonų svetingumą bei nuoširdumą, palankų spaudos dėmesį. Buvo daug džiugių akimirkų, bet netrūko ir liūdnų – kai kurie pasigedo atsivežtų foto aparatų, piniginių, drabužių... Dalis gintariečių jau grįžo, kiti dar pasiliko savaitei ar ilgesniam laikui.

Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija, padovanojusi nepriklausomos Lietuvos (1918-1940) pašto ženklų rinkinį Vytauto Didžiojo karo muziejui, iš to muziejaus direktoriaus J. Jurevičiaus gavo meniška padėkos sąlanką, datuotą 1998.VI.26. Padėkoje pabrėžiama, kad "Jūsų ilgametis triūsas nenuėjo veltui – kolekcija grįžo į laisvą, nepriklausomą tėvynę Lietuvą".

PRANEŠIMAS

LABDAROS FONDAS/
TORONTO LIETUVIŲ NAMAI ir
TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJA

praneša, jog yra pasirašyta sutartis tarp šių dviejų institucijų, kad Labdaros fondas įvykdytų slaugos namų statybą ant sutartos dalies naujojo Prisikėlimo parapijos sklypo, kuris yra vakarinėje Toronto miesto dalyje (Etobicoke), šiaurinėj Bloor gatvės pusėj tarp Islington ir Kipling gatvių.

T. Augustinas Simanavičius, OFM, Prisikėlimo parapijos klebonas

J. Rimas Juodis, slaugos namų komiteto pirmininkas

PAČIŲ PRISKINTOS
AVIETĖS
$1.99 svaras
Whittamore's Berry Farm
ŽIRNIAI/PUPOS IR JUODI-RAUDONI SERBENTAI
8100 Steeles Ave. East, 6 km. į rytus nuo Markham Rd. (Hwy 48)
TEL. 905 294-3275

Pasibaigus "Volungės" choro sezonui, išsiskirstė nariai vasaros poilsiui. Po sunkaus darbo reikia atsigauti ir tuo pačiu jėgas kaupti kitų metų veiklai. "Volungės" valdyba jau yra suprojektavus ateinančių trejų metų veiklą. Choras pasiruošęs įdėti daug darbo, kad įvykdytų įdomius, retesnius užmojus, kurie baigsis 2001 m. "Volungės" 25-mečio koncertu.

Šį rudenį pradėsime sezoną su koncertu spalio 17 d. Detroite Dievo Apvaizdos parapijos 90-mečio sukaktuvėse. Ruoša jau pradėta iškilmingam koncertui gruodžio 1 d., kuriame dalyvaus jungtinis estų "Estonia Choir", suomių "Vox Finlandiae" ir lietuvių "Volungės" chorai. Šis koncertas įvyks "George Weston Recital Hall, Ford Centre for the Performing arts, North Yorke". Svečias dirigentas Jerczy Cichocki, garsus Kanados muzikiniame pasaulyje, jau birželio viduryje pradėjo choristus ruošti dalindamasis savo muzikinėmis žiniomis bei patirtimi. Kviečiame visus atvykti pasiklausyti tarptautinio, ne eilinio koncerto. Čia paminėta tik pradžia planuotų koncertų, švenčių bei renginių. **V.P.**

Patikslinimas. Š.m. "TŽ" nr. 29 išspausdintoje Teresės Enskaitienės užuojautoje, a.a. Kazimierui Simaičiui, mirus, turi būti "sūnums Kęstučiui, Rimui ir Vytui bei jų šeimoms".

IEŠKOME auklės 4 vaikučiams nuo rugpjūčio vidurio, kuri gyventų kartu su mumis Mississaugoje. Skambinti tel. 905 848-9628.

Populiariojoje televizijos programoje "Jeopardy", kur į vedėjo klausimus atsako labai apsiskaitę, daug žiną žmonės, kartais iškyla ir Lietuvos vardas. Vieną vakarą vedėjas paklausė: Amerikoje 50 metų gyvenęs Adamkus buvo išrinktas prezidentu vienoje Europos valstybėje. Kurioje valstybėje. Vieno atsakymas buvo – Kroatijoje, kito – Rumunijoje... Apie Lietuvą atsakinėtojai nežinojo.

PARDUODAMAS didelis vasarnamis New Wasaga Beach ant ežero kranto. Kaina $165,000. Skambinti 705 429-2628.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

II-OJI PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ-1998. Trys aukštos kokybės vaizdajuostės: 1. Ansamblių vakaras Kalnų parke liepos 4 d. (2 val.). 2. Šokių diena "Žalgirio" stadione liepos 5 d. (2 val.). 3. Dainų diena Vingio parke liepos 6 d. (4 val.) Šias vaizdajuostes galite užsisakyti iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 773-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Ave. Chicago, IL 60609 USA. Vienos vaizdajuostės kaina tik $25 (Kan.), arba visos trys $60 (Kan.) ir $5 už persiuntimą. Mes priimame asmeniškus čekius (Kanados doleriais) arba "VISA/Mastercard" kredito korteles. Sav. Petras Bernotas.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos šventovė, klebonija ir finansiniai reikalai stovi ant tvirtos uolos. Liūdniau, jog dauguma parapijiečių yra jau pensininkai...

Parapijos pastatams, ačiū Dievui, dar nereikia jokių remontų. Tikimės, jog ir ateityje ilgai jų nereikės. Retkarčiais mažus ar didesnius pataisymus atlieka k-to nariai. O jeigu pasitaiko didesnis darbas, jie pasikviečia parapijiečius į talką.

Parapijoje daugiausia darbuojasi ilgametis parapijos k-to narys Antanas Zienka. Jį visuomet matome šventovėje kiekvieną sekmadienį. Jis, kaip koks "gaspadorius", apeina ir apžiūri, ar visur yra reikiama tvarka, o po pamaldų visuomet sutvarko svetainę, jeigu reikia. Jis padeda visuomet klebonui laidotuvėse ir kitomis progomis. Drąsiai galima sakyti, jog jam parapijos pastatai yra jo antri namai. Jis eina a.a. Juozo Pazniokaičio ir Vinco Micelio pėdomis.

Parapijiečiai yra dėkingi parapijos k-to narei Nijolei Sukienei, ateivei iš Lietuvos, kuri jau ilgas laikas sekmadieniais atlieka Šv. Rašto skaitinius ir patarnauja klebonui prie altoriaus. Janė Benienė jau seniai pamaldų metu tvarko "kasečių" giesmes. Šios dvi moterys visuomet sekmadieniais būna šventovėje savo vietose. Kiti parapijos k-to nariai irgi daug darbuojasi parapijos gerovei, o parengimų dienomis talkina su savo žmonomis. Tai Leonas Simonėlis, Antanas Jonušas, Antanas Mikalajūnas ir Zenonas Valinskas.

Mes negalime pamiršti ir kito didelio parapijos darbininko – klebono kun. dr. F. Jucevičiaus, kuris jau ilgas laikas sumaniai ir gan taupiai vadovauja mūsų parapijai. Per šešiolika metų jis su parapijiečių pagalba išmokėjo visą parapijos skolą – 170,000 dol.

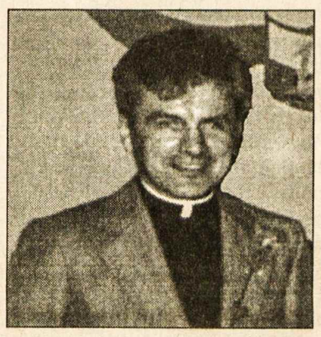

Kun. dr. F. Jucevičius

Gerai atsimenu, kai prieš keliolika metų buvau parapijos k-to pimininku. Parapijiečių metiniame susirinkime vienas parapijietis, priėjęs prie manęs, sako: "Aš norėčiau susirinkime pasiūlyti pakelti klebonui algą už jo didelį darbą, kurį jis atlieka mūsų parapijoje". Aš jam atsakiau, jog tuo reikalu pakalbėsiu su klebonu. Tą ir padariau. Tai išgirdęs klebonas pakeltu balsu atsakė: "Kazy, man pilnai užtenka gaunamos algos. Pirmoje vietoje man rūpi parapijos skolų išmokėjimas, o ne mano atlyginimas". Ar tai nebuvo pats gražiausias klebono atsakymas, kokį galėjo duoti.

Dar ir šiandien klebonas nesijaučia nuvargęs, nors jau yra pradėjęs pensininko amžių. Tebėra pilnas jaunatvės energijos, nors sugrįžęs į šią parapiją po pertraukos ketverius metus neturėjo atostogų.

Atsimenu, kai po devynerių metų pertraukos kun. F. Jucevičius sugrįžęs pas mus savo pamoksle pasakė: "Aš niekuomet nebuvau pamiršęs Šv. Kazimiero parapijos ir jos parapijiečių". Pastarųjų akyse matėsi džiaugsmo ašaros, nes atrodė klebonas grįžo į tėviškę. Antras jaudinantis momentas buvo, kai baigęs Mišias klebonas kun. dr. F. Jucevičius ėjo per šventovę sveikindamasis su savo parapijiečiais. Ir vėl džiaugsmo ašaros...

Mes dar ir šiandien atsimename prel. dr. Pr. Gaidos žodžius, kuris juos pasakė prieš keliolika metų mūsų šventovėje pamoksle Kanados lietuvių dienų proga: "Šv. Kazimiero parapija yra pirmoji lietuvių parapija Kanadoje. Tai lyg Kanados lietuvių vynuogynas". Šių žodžių neužmiršime. **K. Ambrasas**

A. a. Augustas Naujokas mirė, sulaukęs 80 metų. Palaidotas Montrealyje. Nuliūdime liko žmona, dvi dukterys ir sūnus.

Aušros Vartų šventovėje buvo palaiminta Tanios Marijos ir D.J. Lynch santuoka. Jaunosios seneliai lietuviai gyvena Montrealyje.

Liepos mėnesį Mišias AV šventovėje atnašauja kun. Gediminas Kijauskas, SJ, iš Klivlando. Jis atostogauja pas jėzuitus Montrealio šiaurėje ir kiek galėdamas padeda mūsų parapijos pastoraciniame darbe. Jo ramūs, pilni meilės artimui pamokslai padeda žmonėms stipriau įsijungti į Mišių auką.

Sol. Antanas Keblys išvyko į Lietuvą atostogų bei savo leidžiamos knygos reikalais. **N.B.**

40
LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasitejravimas neįpareigoja apsidrausti.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

JAV DOLERIAI Į LIETUVĄ. Siunčiame legaliai ir patikimai su pristatymu į namus. Mūsų įstaiga yra laikraščio "Draugas" pastate. Dirbame nuo 1987 m. TRANSPAK vardu. Pinigų pervedimui banko čekiai rašomi "TM Lith, Inc." (in US funds). Pinigai pristatomi JAV doleriais per 2-5 dienas nuo jūsų čekio gavimo dienos. Adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, USA. Tel. 1-773-838-1050.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausius
statybos-remonto darbus.
Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti
Alvydui tel. 905 848-9628
416 609-5108 (pager).

IEŠKOME rusiškai kalbančios auklės naujagimiui, kuri gyventų su mumis Toronto centre. Tel. 905 738-8244.

VYRESNIO AMŽIAUS lietuvė, gyvenanti pietvakarių Mississaugoje, Ont., ieško asmens, su kuriuo-ia galėtų palaikyti artimesnius ryšius. Skambinti tel. 905 823-0408.

• **Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.**

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE